

Schoolondersteuningsprofiel

scholencombinatie Delfland

Van Bleyswijkstraat 72

Samenwerkingsverband
VO Delflanden, 28.9

Looptijd: 2019 - 2020

Schoolondersteuningsprofiel

Inhoud:

Bijlagen bij het schoolondersteuningsprofiel

- 1. Inleiding**
- 2. Algemene gegevens van de schoollocatie**
  - 2.1 Contactgegevens algemeen
  - 2.2 Onderwijsniveaus die op deze locatie kunnen worden gevolgd
  - 2.3 Kengetallen
  - 2.4 Algemene onderwijsvisie van de school en de visie op de ondersteuningsstructuur
  - 2.5 Preventief beleid van de school op gebied van gedrag, veiligheid en gezondheid
- 3. De basisondersteuning binnen onze school**
  - 3.1 Preventieve en licht curatieve interventies
    - 3.1.1. Toelating, intake- en plaatsingsprocedure
    - 3.1.2. Leerlingvolgsysteem
    - 3.1.3. Mentoraat
    - 3.1.4. Ondersteuning op didactisch/cognitief gebied
    - 3.1.5. Ondersteuning op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag
    - 3.1.6. Ondersteuning van leerlingen met een lichamelijke, auditieve of visuele handicap
- 4. Extra ondersteuningsmogelijkheden binnen onze school**
  - 4.1 Extra ondersteuning op het gebied van de leerontwikkeling
  - 4.2 Extra ondersteuning op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag
  - 4.3 Extra fysiek medische ondersteuning
  - 4.4 Ondersteuning in de thuissituatie
  - 4.5 Grenzen aan de ondersteuning
- 5. Organisatie van de onderwijs ondersteuningsstructuur**
  - 5.1 Contactgegevens ten behoeve van de aansturing van de interne ondersteuning
  - 5.2 Functionarissen binnen de school
  - 5.3 Contactgegevens eerste aanspreekpunt samenwerkingspartners
- 6. Samenwerking**
- 7. Kwaliteitsbeleid op gebied van zorg en ondersteuning**
- 8. Jaarwerkplan 2019 - 2020**

Bijlagen bij het schoolondersteuningsprofiel

Via de site van de school: www.sc-delfland.nl en/of op locatie beschikbaar

- Locatieplan
- Veiligheidsplan
- Scholingsplan
- Klachten- en geschillenprocedure
- Plan fysieke toegankelijkheid/inrichtingsplan
- Protocol medisch handelen
- Verzuimbeleid en verzuimprotocol
- Ziekteverzuimbeleid en ziekteverzuimprotocol
- Protocol sluitende zorgketen
- Pestprotocol
- Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld
- Verwijsindex
- Dyslexieprotocol
- regeling schorsen en verwijderen
- leerlingenstatuut
- brochure (zorg) leerlingen in beeld

1. Inleiding

Kenmerken van het schoolondersteuningsprofiel

In dit schoolondersteuningsprofiel worden de mogelijkheden van onze scholencombinatie beschreven voor het bieden van passend onderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften en hoe het ondersteuningsaanbod binnen onze scholencombinatie is georganiseerd.

Het schoolondersteuningsprofiel levert een beeld van zowel de onderwijsinhoudelijke, als de procesmatige en structurele kenmerken van onze schoollocatie op het niveau van de basisondersteuning alsmede de extra ondersteuning die onze schoollocatie kan leveren in samenwerking met expertise van het samenwerkingsverband en/of de ketenpartners. Onze scholencombinatie heeft dit schoolondersteuningsprofiel opgesteld conform de wet Passend Onderwijs.

Gezamenlijke standaarden voor basisondersteuning binnen het samenwerkingsverband

De scholen en de schoolbesturen van het SWV VO Delft hebben afspraken gemaakt over de basisondersteuning in het VO. Deze basisondersteuning bestaat uit zes standaarden die, op basis van indicatoren, beschrijven welk kwaliteitsniveau op de schoollocaties binnen het samenwerkingsverband minimaal aanwezig moet zijn.

De uitvoering van de standaarden voor de basisondersteuning valt onder de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. De standaarden voor de basisondersteuning zijn op alle scholen gelijk, maar de uitvoering hoeft niet volledig identiek te zijn. Scholen hebben samen vastgesteld wat tot de basisondersteuning behoort, maar elke schoollocatie geeft dat vorm op de manier die aansluit bij de onderwijskundige visie, pedagogische visie of mensvisie van de school. Bij het bieden van een passend onderwijsaanbod wordt onderscheid gemaakt tussen basis-, breedte- en diepteondersteuning.

Wat is basisondersteuning:

Basisondersteuning is de onderwijsondersteuning die elke school binnen het samenwerkingsverband in huis heeft (minimum ondersteuningsniveau). Deze ondersteuning wordt in en om de reguliere klas geboden. Voor een groot deel kan deze onderwijsondersteuning worden geboden door de docent van de leerling met een ondersteuningsbehoefte. Door het creëren van een veilig pedagogisch klimaat, goed klassenmanagement, activerende instructievormen en effectieve leertijd worden gunstige randvoorwaarden geschapen voor succesvol leren en acceptabel gedrag. De leraar is handelingsbekwaam in het adequaat inspelen op uiteenlopende behoeften van leerlingen en weet in de lessen differentiatie toe te passen, zodat leerlingen met verschillende capaciteiten aan hun trekken komen. Bovenstaande is voor alle docenten komend jaar (2019 – 2020) onderwerp van scholing.

Basisondersteuning:

Het geheel van preventieve en licht curatieve interventies afgesproken binnen ons samenwerkingsverband, die binnen de onderwijs ondersteuningsstructuur van de school, onder regie en verantwoordelijkheid van de school, waar nodig met inzet van expertise van andere scholen of de ketenpartners, zonder indicatiestelling, planmatig en op een overeengekomen kwaliteitsniveau worden uitgevoerd.

Wat is breedteondersteuning :

Breedteondersteuning wordt opgevat als de speciale onderwijsondersteuning die binnen een reguliere school beschikbaar is, in samenwerking en afstemming met het samenwerkingsverband, externe onderwijs- en/of zorginstellingen. Het aanbod aan breedteondersteuning draagt bij aan het zorgprofiel van de school.

Voorbeelden van breedteondersteuning:

- Tijdelijk toegevoegde ondersteuning voor de docent/het team door middel van de inzet van een specialist vanuit het samenwerkingsverband.
- Beschikbaar stellen van leermiddelen/hulpmiddelen voor leerlingen met een specifieke handicap.

Wat is diepteondersteuning:

Diepteondersteuning is de speciale onderwijsondersteuning die buiten de reguliere school is georganiseerd. Diepteondersteuning wordt geboden in speciale onderwijsvoorzieningen.

Breedte- en diepteondersteuning (extra ondersteuning):

Alle vormen en combinaties van onderwijs- en zorgarrangementen die de basisondersteuning overstijgen en die bijdragen aan een dekkend aanbod van ondersteuning en voorzieningen binnen het samenwerkingsverband. De bovengrens van het aanbod en de voorzieningen wordt bepaald door het jaarlijks beschikbare budget van het samenwerkingsverband. De extra ondersteuning wordt georganiseerd in de vorm van onderwijs- en zorgarrangementen, die licht curatief en tijdelijk van aard kunnen zijn, dan wel intensief, langdurend of structureel.

Werkwijze

Het schoolondersteuningsprofiel bestaat uit drie delen:

Deel 1: De checklist schoolondersteuningsprofiel

Hierin geven wij als schoollocatie aan waar wij staan ten opzichte van de standaarden van basisondersteuning en welke ontwikkel- of actiepunten er zijn.

Deel 2: Het feitelijke schoolondersteuningsprofiel

Hierin beschrijven wij als schoollocatie op welke manier wij de basisondersteuning aanbieden en wat wij aan extra ondersteuning kunnen aanbieden, in samenwerking met expertise vanuit het samenwerkingsverband en/of de ketenpartners .

Deel 3: Het jaarwerkplan

Dit is een verzameling van actie- en ontwikkelpunten uit deel 1 en 2, waar wij als schoollocatie gedurende het schooljaar mee aan de slag gaan.

2. Algemene gegevens van de schoollocatie

2.1 Contactgegevens algemeen

Kenmerk	Gegevens
Schoolbestuur	Stichting voor Openbaar Voortgezet Onderwijs Delft Stichting Christelijk Onderwijs Delft e.o.
Denominatie	Openbaar PC
Locatie brinnummer	20AB04 (STOVOD) 01GX03 (SCOD)
Schoollocatie	sc Delfland
Straat	Van Bleywijckstraat 72
Postcode en plaatsnaam	2613 RT Delft
Telefoonnummer	(015) 2000014

2.2 Onderwijsniveaus die op deze locatie kunnen worden gevolgd

	Alle leerjaren	Alleen onderbouw	Alleen bovenbouw
Praktijkonderwijs			
VMBO BBL	X		
VMBO BBL met LWOO	X		
VMBO KBL	X		
VMBO KBL met LWOO	X		
VMBO-GL	X		
VMBO-GL met LWOO	X		
VMBO-T/MAVO			
VMBO-T/MAVO met LWOO			
HAVO			
Atheneum			
Gymnasium			
Anders, namelijk: Internationale schakelklassen			

2.3 Kengetallen

	16/17	17/18	18/19	19/20
Totaal aantal leerlingen	399	439	484	518
Totaal aantal klassen (uitsluitend onderbouw)	9	12	14	14
Gemiddeld aantal leerlingen per klas	21	20	20	18
Leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte:				
• Aantal leerlingen LWOO	110	175	190	186
• Aantal leerlingen PRO				
•				
• Aantal leerlingen met een zorgarrangement	5	6		4

	16/17		17/18		18/19		
Aantal leerlingen uitbesteed aan volwassenonderwijs (VAVO)							
Aantal leerlingen tussentijds van school:							
• Onderbouw	14		12		16		
• Bovenbouw	9		4		9		
Aantal geslaagden en percentage geslaagden	N	%	N	%	N	%	
• VMBO-BBL	3		34	97%	28	96%	
	2	97%					
• VMBO-KBL	5		63	97%	68	96%	
	5	96%					
• VMBO-G/T	1	100%	8	100%	3	50%	
	3	%					

Het aantal leerlingen dat tussentijds van school gaat in de onderbouw kan voor een deel worden verklaard doordat leerlingen die opstromen naar de mavo naar een andere schoollocatie moeten overstappen (9 van de 14 in 16/17, 7 van de 12 in 17/18 en 6 van de 16 in 18/19). In 18/19 is opvallend dat er 3 leerlingen nooit zijn verschenen een groot aantal leerlingen toch kozen voor een school dicht bij huis (6 lln).

2.4 Algemene onderwijsvisie van de school en de visie op de ondersteuningsstructuur

Wat	Kernachtige beschrijving
Algemene onderwijsvisie van de school	Visie Doelen Een leerling die de sc Delfland verlaat (ieder op zijn of haar niveau) • heeft een diploma; • heeft een goed voorbereide, passende keus gemaakt voor het vervolgonderwijs; • beschikt daartoe over voldoende kennis, vak- en algemene vaardigheden en de juiste (studie-) houding; • beschikt daartoe over een goed zelfbeeld en een adequaat beeld van de maatschappelijke werkelijkheid; • kan constructief en kritisch meedenken en reageren op allerlei ontwikkelingen; • beseft dat gezamenlijk morele waarden belangrijk zijn in de maatschappij en weet welke waarden vanuit de christelijke levensbeschouwing essentieel zijn. Leren Wij geloven er in dat leerlingen gemotiveerd worden door leeropdrachten waarbij het resultaat betekenis heeft in de wereld buiten de school en waarbij verschillende kennisgebieden met elkaar worden verbonden. We leggen daarom in ons onderwijs accent op drie aspecten die motiverend werken: • een context die er voor zorgt dat leerlingen de aangeboden stof zinvol vinden (vakkenintegratie, praktijksimulaties, projecten, profielonderwijs, betrokkenheid van bedrijfsleven en vervolgonderwijs) • een context waarin leerlingen samenwerkend kunnen leren (idem) • een leeromgeving die activeert met een accent op zelfstandig leren (werkplekken, projectruimtes en dergelijke). Daarbij realiseren we ons het volgende: • leren gaat het beste in een goede balans tussen gestuurd onderwijs, zelfgestuurd leren en ervaringsgericht leren; • leren is ontwikkelen en dus de confrontatie met nieuwe inhouden, eisen en verwachtingen. Dat is uitdagend maar ook moeilijk en niet altijd leuk. • leren is ook afhankelijk van de relatie die een docent met een klas kan opbouwen. Aanbod In ons onderwijsaanbod hanteren we drie leerlijnen: • een vakkenlijn • een vakoverstijgende lijn (de inhoud is voor alle leerlingen gelijk) • een maatwerklijn (de inhoud wordt bepaald door keuze, talent of noodzaak)

	In de praktijk van alle dag ziet u dan het volgende terug: Binnen scholencombinatie Delfland verzorgen het Christelijk Lyceum Delft (CLD) en het Grotius College (GC) samen vmbo-opleidingen in de gemengde, kader- en basisberoepsgerichte leerweg. De scholen vinden elkaar in het standpunt een school te willen zijn waar iedereen met een passend advies welkom is. De sc Delfland heeft veel aandacht voor normen en waarden, leren d.m.v. opdrachten die betekenis hebben buiten de school en oriëntatie op mogelijkheden na de middelbare school. Kernwaarden binnen het onderwijs zijn: Uitdagend, Zorgzaam, Ontwikkelen en Verbinden. Dit resulteert o.a. in het stimuleren van de leerlingen om het beste uit zichzelf te halen, aandacht voor het respectvol omgaan met anderen en je omgeving, verantwoordelijkheid nemen voor anderen en aandacht hebben voor elkaar. Er wordt waar mogelijk geleerd in de praktijk (buiten de school) of in praktische situaties (binnen de school).
Visie op (leerlingen)zorg en ondersteuning	<u>Visie op leren en zorg</u> Leerlingen worden uitgedaagd om verantwoordelijkheid te nemen voor het eigen leerproces en om eigen keuzes te maken. Zelfstandigheid, samenwerken en communiceren zijn dan belangrijke vaardigheden die op school verder worden ontwikkeld. Als de voortgang van het leerproces stagneert, neemt in ieder geval de docent het initiatief tot een gesprek. De bijzondere leerlingenzorg is in de eerste plaats een taak van de mentor. De mentor is de spil van de begeleiding. Voor die begeleiding kan, afhankelijk van de aard van de zorg, de steun worden ingeroepen van een leerlingbegeleider, de remedial teacher of de decaan. Leidt dit gesprek niet tot resultaat, dan wordt het docententeam ingeschakeld dat samen met de leerling een plan ontwikkelt om knelpunten (gedeeltelijk) weg te nemen. Wanneer dit plan binnen de reguliere onderwijstijd kan worden uitgevoerd, blijft het bij eerstelijns (team)zorg. Leerlingenzorg staat in de sc Delfland nooit op zichzelf maar is altijd gericht op het onderwijs. Dat wil zeggen dat we de leerlingen waar mogelijk de zorg bieden die ze nodig hebben om te kunnen voldoen aan de eisen en verwachtingen die het onderwijs stelt. Ouders worden bij zorgplannen actief betrokken. De tweede- of derdelijnszorg wordt ingeschakeld wanneer de problematiek de begeleidingsmogelijkheden van het docententeam overstijgt. De zorgcoördinator begeleidt dit proces. Nadat de problematiek systematisch in kaart is gebracht, wordt een geïntegreerd zorgaanbod gedaan dat flexibel en snel wordt ingezet. Het zorgaanbod en (het verloop van) het zorgtraject worden besproken met de betrokken mentor, ouders of docententeam. Van de bijzondere zorg in de eerste lijn wordt een verslag bijgehouden in het school-administratiesysteem. Bij de inzet van breedte- en diepte-ondersteuning wordt een Ontwikkel-Perspectief Plan gemaakt dat sturing geeft aan het zorgproces. De leerling en diens ouders/verzorgers blijven medeverantwoordelijk voor het slagen van de zorg. De begeleiding is er op gericht dat de leerling greep krijgt op de problematiek.
Vanuit de visie op zorg neemt de school leerlingen met ondersteunings-behoefte aan.	De school neemt de onderwijsbehoefte en de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling als uitgangspunt. Centrale vraag is welke begeleiding een leerling nodig heeft om die leerweg te volgen die qua cognitieve en didactische mogelijkheden het beste bij hem/haar aansluit. De onderwijs- en zorgbehoefte van leerlingen wordt individueel beoordeeld. Leerlingen waarvan de verwachting is dat ze de basisberoepsgerichte, kaderberoepsgerichte of gemengde leerweg met basis- dan wel breedteondersteuning met succes kunnen afronden, worden bij tijdige aanmelding (voor 15 maart van het voorafgaande cursusjaar) en voldoende plaats, altijd geplaatst. Bij latere aanmelding wordt eerst bepaald of er nog ruimte is in de beoogde lesgroep. Daarnaast neemt de school onder voorwaarde van het beschikbaar zijn van de benodigde extra breedte of diepte-ondersteuning, de navolgende leerlingen aan: • leerlingen waarbij de niveaus van cognitief en didactisch presteren met elkaar overeenstemmen, maar waarbij het niveau van de leerweg waarin de leerling geplaatst is niet aansluit; • leerlingen die voor wat betreft intelligentie in het overgangsgebied vmbo met leerwegondersteuning/praktijkonderwijs (PrO) vallen; • leerlingen die voor wat betreft intelligentie in het PrO vallen, maar waarvan hun niveau van didactisch presteren, met name voor begrijpend lezen en inzichtelijk rekenen in het vmbo met leerwegondersteuning valt; • leerlingen die een sterke behoefte hebben aan een gestructureerde onderwijs- en leefsituatie. Bij de toelating van deze leerlingen wordt rekening gehouden met de aanwezige expertise in de school en de hoeveelheid leerlingen met een bijzondere

	ondersteuningsbehoefte die al in een bepaald leerjaar aanwezig zijn. Voor afname van leerlingen die een fysieke beperking hebben is overleg noodzakelijk. Er zijn wel grenzen aan de mogelijkheid van de school bij de opvang van zorgleerlingen. Die grens wordt bereikt wanneer er sprake is van bijvoorbeeld één van de volgende situaties: • Het onderwijsleerproces van de leerling stagneert vanwege veelvuldig ongeoorloofd schoolverzuim; veelvuldig ziekteverzuim dan wel veelvuldig verzuim wegens ziekmeldingen; ongemotiveerdheid voor het volgen van onderwijs; verstandelijke beperkingen; (ernstige) psychische problematiek waarvoor gespecialiseerde behandeling noodzakelijk is. • Het (afwijkende) gedrag van de leerling veroorzaakt regelmatig verstoring in lessituaties. Dit verbetert niet ondanks de aangeboden inzet van interne- en/of externe begeleiding of ondersteuning. • De leerling vormt op school een gevaar voor zichzelf, voor andere leerlingen of voor medewerkers van de school.
Visie op ouderbetrokkenheid ten aanzien van zorg en ondersteuning	Ouderbetrokkenheid draagt bij tot een optimaal verloop van de schoolloopbaan van de leerlingen. De school streeft (betere) afstemming na tussen de pedagogische begeleiding op school en thuis. Daarom wordt veel aandacht besteed aan het contact met ouders. Ouders kunnen regelmatig deelnemen aan een tevredenheidsonderzoek. Constructieve samenwerking tussen ouders/verzorgers en school is van groot belang, zeker ook op het gebied van zorg en ondersteuning. Van zowel ouders/verzorgers als van de school wordt verwacht dat zij elkaar informeren over de problematiek en de aard van de zorg die wordt ingezet. Ouders/verzorgers informeren, met hen overleggen en hen betrekken bij de schoolloopbaan van hun kind vindt als volgt plaats: <u>Informeren:</u> • Aan de ouders wordt gevraagd om de school op de hoogte te houden van zorg die buiten de school om aan een leerling wordt aangeboden in het kader van gesignaleerde problemen. • Ouders/verzorgers worden (schriftelijk) geïnformeerd over het gedrag en de vorderingen van hun kind. • Contact tussen ouders/verzorgers en de school verloopt in eerste instantie via de mentor. • Ouders/verzorgers worden door middel van een aantekening op het rapport op de hoogte gesteld van bijzonderheden. • Ouders/verzorgers kunnen zich op vaste momenten in het jaar op de hoogte stellen van de vorderingen van hun kind tijdens informatieavonden en rapportuitreikingen op school. Ouders/verzorgers kunnen eveneens telefonisch of per e-mail informatie uitwisselen met de school. <u>Overleggen:</u> • Ouders/verzorgers worden in de gelegenheid gesteld om regelmatig te overleggen met de mentor over de voortgang van de leerling. Er worden extra gesprekken ingepland wanneer hiertoe aanleiding is. • Ouders/verzorgers worden geïnformeerd als er een diagnostisch onderzoek plaats zal vinden en ingelicht over de resultaat van dit onderzoek. <u>Betrekken:</u> • Ouders/verzorgers worden ingelicht over de vorm van begeleiding. • Ouders/verzorgers worden betrokken bij deze begeleiding, ondersteunen (mede) het zorgproces en dragen hiervoor (mede) verantwoordelijkheid. • Ouders/verzorgers zijn op de hoogte van handelingsafspraken die zijn gemaakt voor hun kind. • Ouders/verzorgers worden betrokken bij de evaluatie van de begeleiding van de leerling. • Ouders/verzorgers hebben het recht leerlingdossiergegevens van hun kind in te zien.

2.5 Preventief beleid van de school op gebied van gedrag, veiligheid en gezondheid

Wat	Kernachtige beschrijving															
De school hanteert protocollen in het kader van de veilige school.	<table> <tr> <td>1)</td> <td>Veiligheidsplan</td> <td><i>beschikbaar op locatie</i></td> </tr> <tr> <td>2)</td> <td>Leefregels</td> <td><i>op website</i></td> </tr> <tr> <td>3)</td> <td>Pestprotocol</td> <td><i>op website</i></td> </tr> <tr> <td>4)</td> <td>Klachtenregeling</td> <td><i>op website</i></td> </tr> <tr> <td>5)</td> <td>Klokkenluidersregeling</td> <td><i>op website</i></td> </tr> </table>	1)	Veiligheidsplan	<i>beschikbaar op locatie</i>	2)	Leefregels	<i>op website</i>	3)	Pestprotocol	<i>op website</i>	4)	Klachtenregeling	<i>op website</i>	5)	Klokkenluidersregeling	<i>op website</i>
1)	Veiligheidsplan	<i>beschikbaar op locatie</i>														
2)	Leefregels	<i>op website</i>														
3)	Pestprotocol	<i>op website</i>														
4)	Klachtenregeling	<i>op website</i>														
5)	Klokkenluidersregeling	<i>op website</i>														

	6) Protocol sociale media <i>op website</i> 7) Leerlingbegeleiding <i>in schoolgids</i>
De school hanteert protocollen en procedures voor medisch handelen	Wanneer een leerling ziek wordt tijdens de les, meldt deze zich bij de mentor of bij de teamleider waarna telefonisch contact wordt opgenomen met de ouders/verzorgers. Wanneer een leerling ziek naar huis gaat wordt van ouders gevraagd de school te bellen als de leerling thuis is aangekomen. De leerling ontvangt een printversie van de ziekmelding en levert deze, ondertekend door een van de ouders/verzorgers, in bij de administratie van de school zodra de leerling het lesbezoek hervat. Het personeel van de school is niet bevoegd tot het verrichten van medische handelingen. Indien medisch handelen noodzakelijk lijkt zal verwezen worden naar de huisarts, het ziekenhuis of zal 112 worden gebeld. Het (ziekte)verzuimbeleid en (ziekte)verzuimprotocol is te vinden op de website van de school.

De school besteedt gericht aandacht aan veiligheid en algemene gezondheid binnen het onderwijs curriculum.	Tijdens de mentorlessen in de brugklassen en in de reguliere lessen zoals biologie, maatschappijleer, verzorging wordt aandacht besteed aan de thema's alcohol, roken, drugs, gezonde voeding, seksualiteit en het gebruik van sociale media. In de bijlagen is het Protocol sociale media opgenomen.
De school versterkt de competenties van docenten in handelings- en opbrengstgericht werken.	Docenten dienen te beschikken over de volgende deskundigheid: competentie: versterken van het zelfvertrouwen van alle leerlingen • de docent geeft positieve feedback op het werk en het gedrag van leerlingen wanneer dat gepast is • de docent heeft vertrouwen in de mogelijkheden van alle leerlingen • de docent heeft positieve, realistische verwachtingen van leerlingen • de docent houdt rekening met verschillen in zelfvertrouwen van leerlingen • de docent bevordert sociale vaardigheden en weerbaarheid van leerlingen • de docent bevordert dat de leerling zicht krijgt op zijn eigen mogelijkheden • de docent registreert de leerlingen met problemen • de docent heeft oog voor het welbevinden van de leerling • de docent signaleert tijdig discrepanties tussen verwachtingen en vorderingen en informeert hierover de mentor • de docent neemt deel aan leerlingbesprekingen en rapporteert over de vorderingen en ontwikkelingen van individuele leerlingen • de docent voert de gemaakte afspraken met betrekking tot de zorg voor een individuele leerling uit • de docent kan in de klas omgaan met verschillen tussen leerlingen relatie: creëren van een leeromgeving waarin alle leerlingen zich veilig en aanvaard voelen • de docent is beschikbaar voor leerlingen en is bereid naar de leerlingen te luisteren • de docent toont belangstelling voor de werk- en leefwereld van leerlingen • de docent komt afspraken met leerlingen na • de docent neemt in woord en handelen stelling tegen ongewenst gedrag • de docent bevordert in woord en handelen dat leerlingen elkaar respecteren en accepteren, ongeacht hun afkomst, geslacht, ontwikkelingsaspecten en culturele of maatschappelijke achtergrond • de docent gaat discreet om met vertrouwelijke informatie over leerlingen en hun thuissituatie • de docent houdt rekening met verschillen in behoefte aan veiligheid en acceptatie autonomie: bevorderen van zelfstandigheid en het nemen van verantwoordelijkheid bij alle leerlingen. • De docent daagt leerlingen uit tot meedenken en meebeslissen • De docent geeft leerlingen ruimte om eigen opvattingen, ervaringen en ideeën in te brengen • De docent bevordert dat leerlingen elkaar ruimte bieden voor eigen inbreng • De docent leert leerlingen verantwoordelijkheid te dragen voor hun eigen gedrag • De docent leert leerlingen verantwoordelijkheid te dragen voor elkaar • De docent houdt rekening met verschillen tussen leerlingen wat betreft zelfstandigheid en hun mogelijkheden tot het dragen van verantwoordelijkheid. De school realiseert het vorenstaande door een integraal personeelsbeleid vast te stellen waar ontwikkel- en beoordelingsgesprekken deel van uitmaken. In deze gesprekken wordt het persoonlijk ontwikkelingsplan van de medewerker aan de orde gesteld en afspraken vastgelegd. Bij een volgend functionerings- of beoordelingsgesprek wordt gezien of de gemaakte afspraken zijn nagekomen. Daarnaast worden in het kader van een verbeterplan van de professionele werkcultuur hoor- en werkcolleges aangeboden. Voorbeelden hiervan zijn: 1) Nieuwe docenten krijgen interne begeleiding gedurende de eerste jaren op school. 2) Er is een ruim aanbod aan externe bijscholings- en nascholingstrajecten 3) Er zijn gezamenlijke scholingen op verschillende onderwerpen zoals Omgaan met verschillen, veilige school, differentiëren in de les enz. 4) Voorlichting over omgaan met zorgleerlingen 5) Mogelijkheid voor intervisie binnen teams 6) Coaching van docenten

3. De basisondersteuning binnen onze school

De basisondersteuning binnen onze school bestaat uit een aantal activiteiten waarover binnen ons samenwerkingsverband inhoudelijke afspraken zijn gemaakt. De activiteiten die we vanuit de basisondersteuning (kunnen) uitvoeren, worden in deze paragraaf voor onze school beschreven.

3.1 Preventieve en licht curatieve interventies

3.1.1. Toelating, intake- en plaatsingsprocedure

Wat	Kernachtige beschrijving
Criteria voor toelating en plaatsing	Algemeen: Actuele informatie over data en een samenvatting van de aanmeldprocedure is te vinden op de website van de school onder het kopje <i>Contact/Inschrijven – aanmelden</i>. Aanmeld - en aannameprocedure voor leerjaar 1 Leerlingen met een advies vmbo basisberoepsgerichte, kaderberoepsgerichte, of gemengde leerweg met en zonder leerwegondersteuning, in de leeftijd van 12 tot 16 jaar kunnen zich aanmelden bij de school. Scholencombinatie Delfland (scD) is een school voor beroepsgericht vmbo waarbinnen de vmbo afdelingen van het Grotius College en het Christelijk Lyceum Delft samenwerken. Alle opleidingen (profielen) worden aangeboden door de twee scholen gezamenlijk. Het accent ligt op beroepsoriëntatie en de geboden opleidingen bereiden voor op de beroepskwalificerende opleidingen die door de ROC's worden aangeboden. Vanuit een gemeenschappelijke visie willen wij scD positioneren als één school voor beroepsgericht vmbo. De scD is een open onderwijsinstelling die algemeen toegankelijk is voor alle leerlingen die tot de doelgroep behoren. Toelatingsbeleid • Het gebouw is geschikt voor maximaal 550 leerlingen. Per leerlaag is er daarmee ruimte voor 135 leerlingen. In het eerste en tweede leerjaar hebben wij ruimte voor maximaal 7 klassen waarvan twee of drie klassen voor ten hoogste 14 leerlingen die extra ondersteuning en een kleinschalige leeromgeving nodig hebben. Daarnaast kunnen maximaal 20 leerlingen extra ondersteuning krijgen vanuit een plaatsing in reguliere klassen waarbij de klassengrootte soms wordt aangepast. • Bij een tijdige aanmelding die de capaciteit van de school overstijgt krijgen leerlingen met een broer of zus op onze school voorrang ook leerlingen die al bij één van de moederorganisaties als schoolgaand stonden ingeschreven krijgen voorrang. In tweede instantie krijgen leerlingen uit het woongebied van het Samenwerkingsverband VO Delfland voorrang op leerlingen uit de regio. In die gevallen dat het een eerste keus betreft kunnen ouders ervoor kiezen hun kind op een wachtlijst te laten plaatsen. • Op basis van de onderwijskundige rapportage kunnen LWOO leerlingen, die gebaat zijn bij een kleine overzichtelijke onderwijssetting met een beperkt aantal docenten voor de klas, worden doorverwezen naar de Praktijkschool locatie. Aanvullende plaatsingscriteria: Cognitief functioneren • een IQ voor het vmbo (met lwoo) ≥ 80; Bij een IQ lager dan 80 wordt een advies gevraagd aan de Permanente Commissie Leerlingenzorg (PCL), of de leerling geplaatst kan worden of moet worden doorverwezen naar het praktijkonderwijs. • Een leerling moet: - in staat zijn om klassikale instructie te (kunnen) begrijpen; - in staat zijn om het groepsprogramma voor wat betreft de reguliere vakken te (kunnen) volgen; - in staat zijn om te gaan met intrinsieke- en extrinsieke prikkels tijdens zowel de lessen als in vrije situaties; - in staat zijn tot het maken van individuele keuzes en hierin aanpassingen te maken; - communicatief vaardig zijn, verstaanbaar zijn en in staat zijn tot het voeren van coachgesprekken. Een eventueel spraakprobleem dient behandelbaar te zijn; - in staat zijn om praktijkvakken voldoende af te ronden; - toetsbaar zijn met op de door de school gehanteerde toetsen.

Gedragsmatig en sociaal-emotioneel functioneren:

- Een leerling kan worden afgewezen op grond van:
  - ongemotiveerdheid ten aanzien van het volgen van onderwijs;
  - veelvuldig ongeoorloofd schoolverzuim en/of verzuim wegens ziekmeldingen;
  - ernstige internaliserende- en/of externaliserende gedragsproblematiek die een belemmering vormt voor het onderwijsleerproces van de leerling zelf of voor klasgenoten;
  - afwijkend gedrag in de vorm van lesverstoringen zoals door de klas roepen, lopen, onrustig zijn, niet aanvaarden van gezagsverhoudingen, negatief beïnvloeden van medeleerlingen enzovoorts, dat een belemmering vormt voor het onderwijsleerproces van de leerling zelf of van klasgenoten;
  - de leerling vormt op school een gevaar voor zichzelf, voor andere leerlingen of voor medewerkers van de school waarbij op al dan niet verwachte momenten, in gesproken of geschreven woord, in gebaar of handelen, op al dan niet impulsieve wijze de veiligheid van zichzelf en/of van anderen in gevaar brengt, dan wel dat anderen zich in hun veiligheid bedreigd (kunnen) voelen.

Wanneer vanuit het OKR en mogelijk vanuit het aanmeldformulier van ouders, sprake lijkt van een leerling met extra onderwijsbehoeften, geldt een aangepaste aannameprocedure vanuit de zorgplicht.

Bij plaatsing van leerlingen in een nieuw te vormen eerste klas geldt de volgende procedure:

- De basisschool beoordeelt op grond van de leervorderingen en -mogelijkheden van de leerling of deelgenomen wordt aan de Cito-eindtoets. Ouders/verzorgers ontvangen van de basisschool het schooladviesformulier. De basisschool kan hierin een (voorlopig) schooladvies voor de schoolkeuze voortgezet onderwijs noteren.
- Ouders/verzorgers schrijven hun kind in en leveren het schooladviesformulier bij de school in. Inschrijving betekent niet automatisch plaatsing.
- De inschrijving kan verder worden behandeld nadat de basisschool het onderwijskundig rapport digitaal heeft ingevuld en definitief heeft gemaakt in de applicatie "Onderwijs Transparant".
- Om voor extra ondersteuning in aanmerking te komen moet op de basisschool een aantal toetsen zijn afgenomen. Wanneer er sprake is van een extra ondersteuningsvraag wordt dit gemeld bij de zorgcoördinator die de volgende aanvullende procedure doorloopt:
- Afhankelijk van de gevraagde extra ondersteuning kan de leerling ter bespreking worden aangemeld bij de PCL, van het voortgezet onderwijs. De PCL beoordeelt in dat geval inhoudelijk het onderwijskundig rapport en geeft handelingssuggesties voor de school aan.
- Vanuit het SWV wordt eventueel een didactische toets afgenomen. De toetsresultaten worden ingevoerd in de applicatie "Onderwijs Transparant". Dit is ook van toepassing voor het afnemen van een psychologische toets die eveneens afgenomen wordt door het SWV.
- De beoordeling of er sprake is van een leerling die voor leerwegondersteuning in aanmerking komt, vindt plaats aan de hand van door het samenwerkingsverband bepaalde criteria. Het Samenwerkingsverband dient een positief besluit af te geven voor plaatsing van een leerling in het vmbo met leerwegondersteuning.
- Ouders/verzorgers of de wettelijk vertegenwoordiger van de leerling kunnen bezwaar maken tegen een afgegeven beschikking of het daarin gegeven advies, bijvoorbeeld als naar de mening van de wettelijk vertegenwoordiger een beschikking voor praktijkonderwijs moet worden afgegeven. Er wordt dan een "second opinion" gevraagd bij de beroepsinstantie van het samenwerkingsverband.
- De PCL verstrekt, indien een leerling verkeert in het grensgebied praktijkonderwijs of vmbo met lwoo, in overleg met de basisschool en na een expliciete motivering en/of advisering van de leerkracht, een preadvies. De teamleider draagt vervolgens zorg voor verdere afhandeling van de benodigde procedures.
- Een plaatsingscommissie bestaande uit de teamleider, de remedial teacher, de zorgcoördinator en, indien noodzakelijk een extern deskundige, bepaalt mede op basis van een wel of niet toegekende beschikking voor toelaatbaarheid, waar een leerling geplaatst wordt.
- De teamleider is verantwoordelijk voor de samenstelling van de klassen.

Voor ouders/verzorgers, die hun kind aanmelden voor reeds bestaande klassen geldt de hiervoor genoemde beschrijving met uitzondering van het hierna vermelde:

	• De teamleider is verantwoordelijk voor plaatsing c.q. afwijzing van de leerling als blijkt dat een betreffende opleiding niet door de school wordt of kan worden aangeboden. Hij neemt hierin een beslissing na overleg met de huidige school. Doorgaans wordt niet van het advies van de huidige school afgeweken. • Over plaatsing kan alleen worden besloten wanneer alle benodigde gegevens van de huidige school aanwezig zijn.

Binnen ons samenwerkingsverband en onze school geldt	
De school voldoet aan de indicatoren in het waarderingskader van de Inspectie.	
De zorgcoördinator/lid toelatingscommissie leest het onderwijskundig rapport/dossier.	
Indien sprake is van mogelijke begeleiding en ondersteuning, vindt een overdrachtsgesprek met de school van herkomst plaats.	
Indien sprake is van mogelijke begeleiding en ondersteuning, vindt een intakegesprek met de leerling en ouders/verzorgers plaats.	
Indien sprake is van mogelijke begeleiding en ondersteuning kan de leerling voor aanname meelopen in de VO-school.	
De onderwijs- en opvoedbehoefte van de leerling worden als uitgangspunt bij de plaatsing genomen.	
Intakegegevens worden gebruikt bij het samenstellen van groepen/klassen.	
Informatie over intake en plaatsing wordt (digitaal) teruggekoppeld naar de school van herkomst.	
Voor onze school geldt tevens	
Dat wij leerlingen voorzien van maatwerk indien dat nodig wordt geacht. Vanuit het interne zorgteam kan de school de volgende aanvullende arrangementen bieden: • Gesprekken met een leerlingbegeleider. • <u>Faalangstraining</u>: Brugklasleerlingen worden getest op faalangst. Soms wordt een leerling door een docent/mentor aangemeld. Deze leerlingen krijgen faalangstraining binnen school. • <u>Sociale vaardigheidstraining</u>: Onderbouw leerlingen kunnen gebruik maken van de training voor het ontwikkelen van sociale vaardigheden. • <u>Remedial Teaching</u>: Leerlingen krijgen gerichte steun voor een bepaald vak of voor een bepaald leerprobleem (dyslexie, dyscalculie). Deze vorm van begeleiding is gespecialiseerd en gaat dus verder dan steunles. RT kan individueel, maar ook in twee- of drietalen plaatsvinden. • <u>Begeleiding leerlingen met gedragsproblematiek</u>: Deze leerlingen kunnen gekoppeld worden aan een begeleider passend onderwijs (BPO-er) gedetacheerd door het Samenwerkingsverband. De inhoud van de begeleiding wordt vastgelegd in een ontwikkelingsperspectief. De capaciteit van deze vorm van begeleiding is echter beperkt. De BPO-er kan wel een rol spelen in scholing van docententeams. <u>Team Jeugd/Jeugd Gezondheidszorg</u>: Wanneer er meer nodig is dan gesprekken met een leerlingbegeleider kan een leerling aangemeld worden bij Team Jeugd of bij de schoolarts. Het Team Jeugd lid heeft naast contact met de leerling ook altijd contact met de ouder(s)/verzorger(s).	

Wat	Kernachtige beschrijving
Procedure voor niet plaatsen van een leerling	Het advies van de basisschool is in beginsel aanleiding tot voorlopige plaatsing in het vmbo, basisberoepsgerichte, kaderberoepsgerichte of gemengde leerweg. Mogelijk wordt de indicatie LWOO gegeven. Hiertoe wordt, na een preadvies van de Permanente Commissie Leerlingenzorg, een aanvraag voor extra begeleiding ingediend. Indien een leerling geen beschikking krijgt tot plaatsing in het vmbo met lwoo, dan wordt een leerling in principe verwezen naar de basisberoepsgerichte leerweg of hoger indien de testgegevens hiertoe aanleiding geven. Het bevoegd gezag heeft de mogelijkheid binnen zes weken na verzending van een beschikking een bezwaarschrift in te dienen. Ook de wettelijk vertegenwoordigers kunnen als belanghebbenden bezwaar indienen binnen zes weken nadat zij in kennis zijn gesteld van de beschikking. Als de plaatsingscommissie c.q. teamleider niet akkoord gaat met plaatsing binnen de gevraagde opleiding volgt een gesprek met de ouders/verzorgers. In dit gesprek wordt de afwijzing van het plaatsingsverzoek toegelicht en wordt aangegeven in welke opleiding de leerling op grond van de gegeven adviezen en de mogelijkheden van de school, wel geplaatst kan worden. Als deze plaatsing afwijkend is van het advies van de basisschool, dan wordt de basisschool hiervan in kennis gesteld. Wanneer de school in handelingsverlegenheid wordt gebracht ten aanzien van de benodigde hulp voor de leerling, worden de ouders/verzorgers geadviseerd een andere vorm van onderwijs te kiezen waarbij de school de overstap naar die andere vorm van onderwijs zal begeleiden.

	Indien de leerling wordt afgewezen, volgt een inhoudelijke onderbouwing waarom de leerling niet geplaatst kan worden. De reden voor afwijzing is uitsluitend gebaseerd op het tekortschieten van het aanbod van de school in relatie tot de ondersteuningsbehoeften van de leerling. De afwijzing wordt schriftelijk beargumenteerd en aan de ouders/verzorgers en eventueel aan de Inspectie van het Onderwijs meegedeeld. De school kan zich voorafgaand aan het besluit tot afwijzing laten adviseren door een deskundige vanuit het Samenwerkingsverband VO Delflanden of een andere externe deskundige. Een afschrift van de afwijzing wordt opgestuurd naar het Samenwerkingsverband VO Delflanden. Tegen de afwijzing kan binnen zes weken bezwaar worden aangetekend bij het bestuur van de school. De Commissie Gelijke Behandeling is bevoegd kennis te nemen van zaken over gelijke behandeling van gehandicapten en chronisch zieken in het funderend onderwijs. Bij de bestuursrechter bestaat de laatste mogelijkheid voor het instellen van beroep.
Klachten- en geschillenregeling	De procedures zijn geformaliseerd in de klachtenregeling en de regeling schorsen en verwijderen. De klachten- en geschillenprocedure is te vinden op de website van de school.

3.1.2. Leerlingvolgsysteem

Wat	Kernachtige beschrijving
Onze school hanteert ten aanzien van de registratie van gegevens van leerlingen een privacy protocol.	Met het ingaan van de Algemene Verordening Gegevensbescherming in mei 2018 is bij wet de privacy van ouders en leerlingen beschermd. Het spreekt voor zich dat de school zich zal houden aan deze wet en de gegevens zal verwerken conform het gestelde in deze wet.
De school participeert in de overgangprocedures basisonderwijs/voortgezet onderwijs, zoals vastgelegd in het protocol "(zorg)leerlingen in beeld".	Het protocol bevat de bestuurlijke afspraken die betrekking hebben over de overgang van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs: • het eindadvies van de basisschool wordt onderbouwd door gebruik te maken van een kwalitatief onomstreden en in de praktijk bewezen leerlingvolgsysteem; • de leervorderingen van de leerling worden digitaal geregistreerd vanaf in ieder geval groep 5 tot en met groep 8 van de basisschool voor in ieder geval de onderdelen technisch lezen, begrijpend lezen, rekenen- en wiskunde (algemeen meten, tijd en geld en getallen en bewerkingen) en spelling; • het leerlingvolgsysteem wordt standaard toegevoegd aan het onderwijskundig rapport, waarbij naast de leervorderingen van de leerling op de onderscheiden gebieden, ook eventuele leerachterstanden van de leerling transparant en inzichtelijk worden gepresenteerd; • het onderwijskundig rapport is compleet en actueel en omvat naast het periodiek didactisch onderzoek ook informatie aangaande de capaciteiten van de leerling, diens leerstijlen, leermogelijkheden, leerbelemmeringen, leervoorwaarden en de sociaal-emotionele ontwikkeling; • het voortgezet onderwijs neemt op basis van het goed onderbouwde schooladvies van de basisschool, de onderwijsbehoeften en ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling als uitgangspunt bij het plaatsen van de leerling in het best passende type vervolgonderwijs; • elke school voor voortgezet onderwijs in Delft rapporteert gedurende de gehele middelbare schoolperiode jaarlijks aan de basisschool terug over het vervolg van de schoolloopbaan van de leerling. Basisscholen worden daarmee in de gelegenheid gesteld het door hen geformuleerde vervolgadvisie te iken. Als een leerling overstapt naar een andere school binnen of buiten het Samenwerkingsverband vanwege extra ondersteuningsbehoeften op onderwijs- en/of zorggebied, dient in alle gevallen het Samenwerkingsverband van deze overstap op de hoogte worden gebracht.
De school houdt de ontwikkelingen en vorderingen van de leerling systematisch bij in een LVS.	Onze school registreert in het leerlingvolgsysteem Magister: administratieve gegevens, onderwijskundig rapport school van herkomst, cijfers (vorderingen) en rapporten, verslagen van gesprekken met ouder(s)/verzorger(s), observaties, verzuimgegevens, brieven, correspondentie en documenten, incidentenregistratie, testgegevens, diagnoses, leerbehoeften, intakegegevens.
Voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften worden aanvullende gegevens bijgehouden.	Onze school bewaart in dit digitaal dossier: beschikking LWOO; uitslagen van testresultaten; ontwikkelingsperspectief; gediagnosticeerde stoornissen; indicatiebesluiten; gespreksverslagen met leerlingen

	en ouders/verzorgers; verslagen van externe instellingen of –deskundigen; handelingsplannen, geformuleerde onderwijs- en opvoedbehoeften, observaties, .
Toegankelijkheid tot het leerling dossier	Binnen de school is het beleid dat gegevens alleen kunnen worden ingezien door personen voor wie de betreffende informatie noodzakelijk is voor hun functioneren. Vuistregel daarbij is: • De schoolleiding, de zorgcoördinator en de mentor van de leerling hebben toegang tot alle gegevens in het leerlingdossier. • Behaalde cijfers en verzuimgegevens zijn inzichtelijk voor de docenten van de leerling en administratieve medewerkers. • Overige medewerkers van de school kunnen de NAW-gegevens van leerlingen inzien. Ouder(s)/verzorger(s) van leerlingen onder de 16 jaar hebben op verzoek recht van inzage in het dossier van hun kind(eren). Als je ouder bent dan 16 jaar heeft een leerling recht op inzage in zijn/haar eigen dossier.

De school zorgt voor een passende overdracht van gegevens bij de overgang naar een andere school of arbeidsplaats.	• informatie wordt mondeling en schriftelijk overgedragen onder bijvoeging van relevante gegevens; • er wordt gebruik gemaakt van het onderwijskundig rapport VO-VO; • de school draagt er zorg voor dat in VOROC de leerlingen worden geregistreerd die zich hebben aangemeld voor een vervolgopleiding bij een ROC in de regio Haaglanden.

3.1.3. Mentoraat

Wat	Kernachtige beschrijving
Er is een taakomschrijving voor de mentor.	De mentor draagt, met het docententeam, zorg voor de inbedding in het docententeam van de begeleiding op klasniveau en de begeleiding van de individuele leerlingen bij hun leerproces, op sociaal-emotioneel gebied en bij studie- en beroepskeuze. Taken van de mentor op onze school zijn: • De mentor geeft steun bij studieprestaties door onder anderen het specifiek aanleren van studievaardigheden. • Signaleert de noodzaak tot vakgerichte begeleiding in overleg met vakdocenten. • Leidt rapportvergaderingen over zijn klas en indien nodig de voorbespreking met de teamleider. • Gaat na of afspraken, gemaakt tijdens de rapport- en/of klassenteamvergaderingen, worden nagekomen door leerlingen zowel als docenten. • Houdt het leerlingendossier bij. • Is competent ten aanzien van het lezen, beoordelen en interpreteren van toetsuitslagen, testverslagen en onderzoeksverslagen. • Signaleert of bij de leerling (mogelijk) sprake is van dyslexie en meldt de leerling zo nodig aan bij de remedial teacher. • Signaleert of er sprake is van sociaal-emotionele problematiek op leerlingdan wel op klasniveau. • Is de eerstverantwoordelijke bij het op- en bijstellen van een handelingsplan. • Registreert de leerlingen met problemen op grond van signalering door de docent, onder andere aan de hand van de zogeheten "rode kaarten". • Maakt deel uit van het intern zorgoverleg. • Organiseert periodieke leerlingbesprekingen en legt in een verslag per leerling in het logboek van het leerlingvolgsysteem afspraken e.d. vast. • Voert organisatorische zaken uit met betrekking tot ouderavonden, klassenavonden, excursies, werkweken. • Maakt afspraken met betrekking tot begeleiding van leerlingen met de leerling zelf, ouders/verzorgers en docenten en houdt toezicht op de uitvoering en naleving hiervan. • Controleert of er sprake is van ziekte- en/of schoolverzuim en draagt zorg voor eventuele administratieve correctie. • Onderhoudt contact met de teamleider op klasniveau. • Bezoekt onder- of bovenbouwvergaderingen. • Behartigt het belang van zijn leerlingen op klas- en schoolniveau. • Voert individuele- en groeps gesprekken op afgesproken tijden en indien hiervoor aanleiding is. • Onderhoudt contact met ouders/verzorgers, met tweedelijns zorgfunctionarissen of neemt initiatief daartoe. • Bereidt leerlingen voor op werkweek, arbeidsuitwisseling, stage, excursie. • Bouwt een vertrouwensband op met individuele leerlingen en de klas als geheel. • Bemiddelt bij conflicten op leerling- en klasniveau. • Informeert docenten, administratie en andere betrokkenen bij wijzigingen betreffende leerlingen. • Informeert leerlingen over de rol van de decaan. • Bespreekt met en werkt aan de leerstof betreffende studie- en beroepskeuze met leerlingen. • Informeert met gebruikmaking van het overdrachtsformulier in het logboek van het leerlingvolgsysteem de mentor van het volgend leerjaar. • De mentor neemt het tevredenheidsonderzoek bij zijn klas af.
Voor de mentorlessen wordt een lesmethode gebruikt.	In de onderbouw verzorgt de mentor één keer in de week een mentorles volgens een in het team ontwikkeld en vastgesteld leerplan.

Binnen ons samenwerkingsverband en onze school geldt
De school voldoet aan de indicatoren in het waarderingskader van de Inspectie.
Elke klas heeft een (of twee) mentor(en).
De mentor is bij de start van het schooljaar op de hoogte van de ondersteuningsbehoeften van mentorleerlingen.
De mentor is het eerste aanspreekpunt in de ondersteuning van mentorleerlingen.
De mentor verzorgt één of meerdere mentorlessen per week.
De mentor houdt (mede) het LVS bij en maakt gebruik van informatie geregistreerd in het LVS.
De mentor voert individuele gesprekken met alle mentorleerlingen (gericht op leren, sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag).
De mentor voert, indien noodzakelijk, individuele gesprekken met ouders van mentorleerlingen.
De mentor is vaardig om signalen van mentorleerlingen vroegtijdig te vertalen naar onderwijsbehoeften.
De mentor overlegt met interne ondersteuners over individuele leerlingen met een ondersteuningsbehoefte.
De mentor draagt de leerlingendossiers jaarlijks warm over naar de nieuwe mentor.
Voor onze school geldt tevens
Aan het begin van het jaar zijn er informatieve ouderavonden die de mentoren leiden samen met de teamleider. Als er zich calamiteiten voordoen, roept de mentor de ouders van de desbetreffende klas bij elkaar.
De mentor houdt ook het verzuim in de gaten en informeert de ouders tijdig.
Samen met de decaan is hij/zij verantwoordelijk voor de begeleiding van de keuze van de leerling voor een studierichting of beroep.

3.1.4 Ondersteuning op didactisch/cognitief gebied

Wat	Kernachtige beschrijving
De school maakt gebruik van methode-onafhankelijke toetsen om achterstand of voorsprong te meten.	De rekencoördinator neemt in de eerste klas een rekentoets af om het rekenniveau te bepalen. De RT-er neemt in de brugklas bij iedereen een leestoets en een dictee af. Doel van dit onderzoek is om duidelijk te krijgen welke leerlingen achterstand en/of problemen hebben op het gebied van lezen en spelling. Het gaat hierbij om het signaleren van leerlingen die onvoldoende aansluiten bij het passende referentie niveau. Naar aanleiding van deze test kan besloten worden om verder te testen om te onderzoeken of er sprake is van dyslexie. <u>Cito VAS:</u> Klas 1 Cito – Nulmeting (najaar), Cito- één (voorjaar) Klas 2 Cito – Twee De resultaten zijn soms aanleiding tot het aanbieden van steunlessen.

Binnen ons samenwerkingsverband en onze school geldt
De school voldoet aan de indicatoren in het waarderingskader van de Inspectie
De ondersteuning en begeleiding wordt uitgevoerd conform de handelingsgerichte cyclus: signaleren, analyseren, plannen voorbereiden, plannen uitvoeren, evalueren (P-D-C-A).
Er is sprake van een effectieve leerlingbespreking gericht op schoolvorderingen en prestaties.
De school informeert ouders proactief wanneer de didactische ontwikkeling van hun kind stagneert of dreigt te stagneren.
Docenten kunnen differentiëren in didactische werkvormen (aanbod en materialen).
Docenten kunnen werkvormen (instructie, feedback en verwerking) afstemmen op de verschillen tussen leerlingen.
Docenten kunnen lesmateriaal afstemmen op de verschillen tussen leerlingen.
De school voert een dyslexiebeleid.

Binnen ons samenwerkingsverband en onze school worden de onderstaande didactische ondersteuningsprogramma's geboden
Gebruik van klassenmanagement   Klassenmanagement is een middel om een veilige omgeving te scheppen door het geheel aan sturen, plannen, regelen en organiseren van de docent met als doel de instructie van de docent en de leeractiviteiten van de leerling succesvol te laten zijn. Leerlingen zijn hierbij actief en betrokken.   Lesgeven vanuit een eigen visie, op een manier die bij de docent past is belangrijk voor inspirerend klassenmanagement.   In goed klassenmanagement wordt aangesloten bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Docenten krijgen in hun klas te maken met leerlingen die verschillende mogelijkheden en behoeften hebben. Het onderwijs is zodanig georganiseerd dat alle leerlingen voldoende aandacht en tijd krijgen om te leren. Het is belangrijk dat leerlingen op school leren dat zij zelf verantwoordelijk zijn voor hun leerproces. Leren moeten ze zelf doen. Door hen verantwoordelijk te maken voor hun eigen leerproces en leerresultaat raken ze betrokken en gemotiveerd.   • Wat doen we:

De school heeft een aantal kernwaarden (uitdagend, zorgzaam, ontwikkelen en verbinden) die in de praktijk (en dus ook in de lessen) zichtbaar worden en inhoud krijgen. Docenten bespreken de klassen regelmatig in de teamvergaderingen. Gezamenlijk wordt gekeken welke aanpak het meest effectief is: het gebruik van verschillende werkvormen, het aanspreken van verschillende leerstijlen (luisteren, visuele ondersteuning, voordoen etc.). Docenten steunen elkaar door lesbezoek te doen bij elkaar en door gezamenlijke lesvoorbereidingen en toetsontwikkeling. Ook worden zaken als werkvormen en lesmateriaal afgestemd tijdens de teamvergaderingen. Het werken volgens studiewijzers en huiswerk noteren in Magister bevordert een goed klassenmanagement.

- Voor wie/welke leerjaren
Voor alle leerlingen in alle leerjaren
- Met welk doel
Leerlingen begeleiden zodat deze optimaal kunnen presteren/leren
- Wie heeft eindverantwoordelijkheid/coördinatie
Teamleider en locatiedirecteur

Specifieke ondersteuning gericht op het verbeteren van de taalvaardigheid

- extra aandacht voor technisch lezen binnen/buiten de klas voor alle onderwijsniveaus
- extra aandacht voor spelling binnen/buiten de klas voor alle onderwijsniveaus
- extra aandacht voor begrijpend lezen binnen/buiten de klas voor alle onderwijsniveaus
- extra aandacht voor woordenschat binnen/buiten de klas voor alle onderwijsniveaus
- extra aandacht voor vreemde talen binnen/buiten de klas voor alle onderwijsniveaus
- accent in lestijd op taal en rekenen voor alle onderwijsniveaus

Indien noodzakelijk zijn daarnaast beschikbaar:

- remediale hulp voor taal voor alle leerjaren
- dyslexiebegeleiding: beschikbaarheid van voorleesapplicatie, laptop/computer voor taaltoetsen; vergroot lettertype; verlenging van toetstijd; voorlezen toetsen; voorlezen examens voor alle leerjaren
- bijles gericht op de vakinhoud
- huiswerkbegeleiding

Er is een taalcoördinator actief die zich bezighoudt met het afstemmen van het taalbeleid binnen de teams en die dat proces bewaakt. De aandacht is gericht op taalverzorging, training van de examentaal en leesstrategieën.

Specifieke ondersteuning gericht op het verbeteren van de rekenvaardigheid

- vak rekenen in alle leerjaren
- in ieder schooljaar afname rekentoets om het niveau te bepalen
verstrekken van opdrachten aan leerlingen in alle leerjaren voor alle onderwijsniveaus
- ondersteuning voor leerlingen die onvoldoende scores op de niveautoets
- de rekencoördinator zorgt voor een doorlopende leerlijn vanaf klas 1 tot het moment dat het examen wordt afgenomen. De aandacht voor de rekenvaardigheid is integraal. Onze doelstelling is gericht op het behalen van niveau 2F.

Indien noodzakelijk zijn daarnaast beschikbaar:

- remediale hulp voor rekenen voor alle leerjaren
- dyscalculiebegeleiding: verlenging van toetstijd; gebruik van compenserende materialen
- bijles gericht op de vakinhoud
- huiswerkbegeleiding

Specifieke ondersteuning gericht op het verbeteren van studievvaardigheden en werkhouding

- aandacht hiervoor tijdens de mentorlessen. In lessen studievvaardigheden wordt het leren en maken van huiswerk in het algemeen behandeld, vervolgens wordt op specifieke zaken ingegaan zoals het vinden van de kern in een tekst, het maken van een samenvatting en het maken van een studieplanning
- individuele begeleiding door mentoren
- in de vaklessen individuele begeleiding door vakdocenten gericht op het oefenen met onderdelen uit een leerlijn, bijvoorbeeld taakaanpak, werkhouding, plannen, organiseren, en samenwerken
- begeleiding in de tweede lijn door remedial teacher en zorgcoördinator

De school biedt in voorkomende gevallen extra aanvullende activiteiten aan gericht op het versterken van de taakgerichtheid; oefenen in aandacht en concentratie; begeleiding bij motivatieproblematiek; leren plannen en organiseren; versterken van de zelfstandigheid en verbeteren van het werktempo.

Elke docent is verantwoordelijk voor het maken van een studieplanner die op de Elektronische Leeromgeving (ELO) gepubliceerd wordt.   De school hanteert het "basisarrangement zorg; standaarden op schoolniveau"   Doelen zijn het vergroten van lerendement. Dit gebeurt onder verantwoordelijkheid van de remedial teacher, huiswerkbegeleider en de betreffende teamleider.

Onze school biedt aanvullend de onderstaande didactische ondersteuningsprogramma's (alleen gebruiken indien van toepassing)   Specifieke ondersteuning gericht op jongeren met een cognitieve beperking Het vmbo op SC-Delfland biedt een Leerwerk traject aan leerlingen waarvoor de theoretische vakken naar verwachting een te grote belasting vormen. Deze leerlingen doen een aangepast examen, in ieder geval in de vakken Nederlands, rekenen, en het praktijkvak, waarbij leerlingen in de bovenbouw van het vmbo een deel van hun onderwijsprogramma kunnen volgen bij een bedrijf. Het diploma biedt toegang tot een niveau 2 opleiding die aansluit bij het beroepsgerichte vak waarin examen is gedaan. Leerlingen worden begeleid door een coördinator leerwerktrajecten die direct onder de teamleider bovenbouw ressorteert.   Specifieke ondersteuning gericht op functioneren in de klas Leerlingen die niet goed functioneren binnen hun eigen klas kunnen geplaatst worden in een Time-in voorziening. Hier krijgen ze meer individuele begeleiding met als doel uiteindelijk weer in een reguliere klas onderwijs te volgen. De Time-In klas is gericht op het wegwerken van leerachterstanden en het werken aan gedragsverandering.

3.1.5 Ondersteuning op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag

Wat	Kernachtige beschrijving
De school maakt structureel gebruik van screeningsinstrumenten om het welbevinden en de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling te meten.	- o.a. in mentorlessen is veel aandacht voor onderlinge omgangsvormen, het voorkomen van (digitaal) pestgedrag, het omgaan met teleurstellingen enz. - aan de hand van de onderwijskundige rapporten vanuit het Bao en informatie vanuit de mentoren worden leerlingen getoetst op faalangst. - in het examenjaar wordt een algemene examentraining aangeboden waarbij leerlingen verplicht een aantal modules volgen. Doelen zijn het inzichtelijk maken van sterke en zwakke kanten van leerlingen; knelpunten hierin benoemen en door het aanbieden van gerichte lessen, trainingen e.d. deze verminderen. De eindverantwoordelijkheid berust bij de teamleider van de betreffende opleiding.
De ontwikkeling van gedragscompetenties maakt onderdeel uit van het schoolprogramma	Ontwikkeling vindt plaats: - indirect binnen een specifiek vak - in verschillende vakken, vakoverstijgend - als onderdeel van de mentorlessen er vinden activiteiten plaats in het kader van de ontwikkeling van gedragscompetenties: - incidenteel, in de vorm van een project op school; - in regelmatig terugkerende activiteiten gedurende het schooljaar. De ontwikkeling van gedragscompetenties vindt plaats in alle leerjaren, met name in de onderbouw en bij de start van leerjaar 3. Doelen zijn het bevorderen van het welbevinden van leerlingen, leren sociaal vaardig te zijn, leren respect voor elkaar te hebben. De eindverantwoordelijkheid berust bij de teamleider van de betreffende opleiding.

Binnen ons samenwerkingsverband en onze school geldt   De school voldoet aan de indicatoren in het waarderingskader van de Inspectie.   De school heeft omgangs- en gedragsregels opgesteld die voor iedereen goed zichtbaar in de school/ het lokaal zijn opgehangen en er worden passende maatregelen genomen indien de regels worden overtreden.   In de les wordt structureel aandacht besteed aan omgaan met elkaar en samenwerken.   Binnen de school wordt structureel aandacht geschonken aan discriminatie en/of pesten.   Binnen de school is een rustige plek ingericht waar de leerling zich kan terugtrekken.   Het aanleren van sociale vaardigheden is vast onderdeel in het schoolcurriculum.   Tijdens de pauzes is sprake van pauzebegeleiding   De ondersteuning en begeleiding wordt uitgevoerd conform de handelingsgerichte cyclus: signaleren, analyseren, plannen voorbereiden, plannen uitvoeren, evalueren (P-D-C-A).

De leraren zijn in staat sociaal-emotionele problemen en gedragsproblemen bij leerlingen te signaleren en hierop preventief en proactief te reageren.
De resultaten van sociaal-emotionele toetsinstrumenten worden door de mentor met de leerling besproken.
Er is sprake van een effectieve leerlingbespreking gericht op sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag.
De school acteert alert op sociaal-emotionele problemen en gedragsproblemen bij leerlingen.
De school informeert ouders proactief wanneer de sociaal-emotionele ontwikkeling van hun kind stagneert of dreigt te stagneren.

Binnen ons samenwerkingsverband en op onze school worden de onderstaande pedagogische programma's en methodieken geboden gericht op sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag

Pedagogische aanpak in de klas/school

- de gedragsregels hangen zichtbaar binnen de school
- tijdens de lessen wordt systematisch aandacht besteed aan omgaan met elkaar en samenwerken
- docenten bieden extra ondersteuning in communicatie en taalgebruik
- docenten stemmen hun lesmethodiek, leermiddelen en aanpak af op de uiteenlopende sociaal-emotionele onderwijsbehoeften van leerlingen
- docenten hanteren een lesmodel aan de hand waarvan gedifferentieerd kan worden
- docenten breiden leertijd uit door het geven van extra instructie, extra verwerkingstijd
- docenten bieden structuur in tijd, ruimte, activiteit en interactie
- docenten voldoen aan de behoefte aan extra verantwoordelijkheid bij leerlingen
- docenten voldoen aan de behoefte aan extra zelfvertrouwen bij leerlingen
- docenten bevorderen de praktische redzaamheid van leerlingen
- docenten gebruiken extra verduidelijking van lesopbouw en regels
- tijdens de les vindt extra verduidelijking van taken, opdrachten plaats
- lokalen zijn (soms) prikkelarm ingericht
- er zijn (soms) afgeschermd werkplekken binnen het lokaal
- lessen vinden (soms) plaats in subgroepen

Klassenmanagement richt zich op het creëren van een positief werkklimaat. Door regels en afspraken te maken neemt de docent vooraf beslissingen om bepaalde gebeurtenissen te voorkomen.

Er zijn schoolbrede afspraken over de pedagogische aanpak in de klas/school en de manier waarop we met elkaar om willen gaan. Kernbegrip daarbij is: "Vriendelijk en duidelijk".

Het vmbo hanteert een bewuste afwisseling in het rooster van leerlingen met betrekking tot denk – doe vakken. Het biedt daarbij ook maatwerk aan de leerlingen die dit nodig hebben. Er zijn in het lesprogramma veel praktische opdrachten verwerkt die het samenwerken van leerlingen bevorderen. Aan verschillen in leerstijl komen we o.a. tegemoet door theoretische vakken voor een deel geïntegreerd aan te bieden bij de praktijkvakken.

Persoonlijke begeleiding/coaching

De mentor is de spil waar alles om draait. Hij neemt de rol over van de leerkracht van de basisschool en onderhoudt het contact met thuis. Behalve dat de mentor de studieles verzorgt, wordt ernaar gestreefd om hem zoveel mogelijk lessen te laten verzorgen aan de klas.

In de onderbouw kiezen wij ervoor om de mentor met zijn/haar klas mee te laten gaan naar een volgend jaar. Dit tweejarig mentoraat heeft het voordeel dat er geen kennis hoeft te worden overgedragen en het is belangrijk voor een stabiele begeleiding van de leerlingen.

De mentor is het vaste aanspreekpunt voor zowel de leerling, ouders/verzorgers als voor docenten zodat alle signalen en informatie betreffende de leerling bij één persoon terechtkomen waardoor een goed beeld van de leerling ontstaat, en eenduidig handelen vanuit de school wordt bevorderd.

De verantwoordelijkheid voor het functioneren van het mentoraat berust bij de teamleider van de betreffende opleiding.

Faalangstreductietraining

Er worden trainingen aangeboden met als hoofddoel het verminderen van faalangst. Deze training kan in alle leerjaren worden aangeboden. Naast het verminderen van faalangst is deze training gericht op het vergroten van het zelfvertrouwen. Geleerd wordt je veilig te voelen in je omgeving en je gedachten positief te beïnvloeden.

De verantwoordelijkheid berust bij de zorgcoördinator.

Leerlingbegeleiding/counseling

De leerlingbegeleiders zijn ervaren docenten die een tweejarige training gevolgd hebben. Zij adviseren mentoren en bieden hulp aan leerlingen die door collega's of mentoren verwezen zijn of zelf contact met hen opnemen. Indien nodig worden ouders ingeschakeld. Er wordt laagdrempelige begeleiding en ondersteuning op sociaal- emotioneel gebied en/of op gedragsmatig gebied geboden aan leerlingen die dat nodig hebben. Doelstelling is het verminderen of wegnemen van belemmeringen waardoor het sociaal-emotioneel functioneren verbetert en gedragsproblemen afnemen.

De leerlingbegeleiders vormen het zorgteam dat regelmatig bij elkaar komt voor intervisie en signaleren van trends. Ze zijn verantwoordelijk schuldig aan een teamleider en gebruiken daarvoor een jaarverslag.

Sociale vaardigheidstraining

Leerlingen hebben soms moeite om in een groep adequaat te functioneren. We hebben daarom in het curriculum voor alle leerlingen een training opgenomen waarin ze inzicht krijgen in en zich bewust worden van hun gedrag en de effecten daarvan op anderen. Ze ontwikkelen vaardigheden waarmee ze het eigen gedrag kunnen onderzoeken; sociale situaties kunnen inschatten; vermijdend gedrag weten te voorkomen en hun eigen 'ik' centraal kunnen stellen binnen de sociale omgeving.

De verantwoordelijkheid berust bij de teamleider.

Stagebegeleiding

Stageplaatsen worden beoordeeld op geschiktheid voor de leerlingen. De stages zijn gericht op het aanleren van praktische vaardigheden. Tijdens stages worden leerlingen bezocht door hun stagebegeleider. Deze overlegt met de stageverlener over het programma en het functioneren van de stagiair. De stagebegeleider is daarnaast verantwoordelijk voor de beoordeling van de stage en van het stageverslag.

Stages komen voor in het tweede, derde en vierde leerjaar en hebben als doel het toepassen van opgedane kennis in de beroepspraktijk, het oriënteren op verschillende beroepen en leveren van een bijdrage aan de maatschappij die "er toe doet".

Er wordt intensief contact onderhouden met externe bedrijven waar leerlingen van de bovenbouw in de vorm van lintstages ervaring opdoen met het toekomstige werkveld. Ook stellen we een maatschappelijke stage verplicht als onderdeel van het leerprogramma. In deze stages worden naast vakinhoudelijke competenties nadrukkelijk ook gedragscompetenties ontwikkeld.

De maatschappelijke stage van het vmbo valt onder verantwoordelijkheid van de mentoren. Beroepsstages vallen onder verantwoording van de praktijkdocenten. Beide groepen docenten worden ondersteund door een stagecoördinator.

Onze school biedt aanvullend de onderstaande pedagogische programma's en methodieken gericht op sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag	
Examenvreestraining	
• <i>Wat doen we</i> Aanbieden van een training op individuele basis • <i>Voor wie/welke leerjaren</i> Voor leerlingen uit de examenklassen • <i>Met welk doel</i> Vergroten van zelfverzekerdheid en zelfvertrouwen waardoor de kans op het behalen van een diploma vergroot wordt • <i>Wie heeft eindverantwoordelijkheid/coördinatie (inbedding binnen de school).</i> De verantwoordelijkheid berust bij het klassenteam en de teamleider.	
Motivatietraining	
• <i>Wat doen we</i> Aanbieden van een training op individuele basis • <i>Voor wie/welke leerjaren</i> Voor leerlingen in alle leerjaren • <i>Met welk doel</i> Te komen tot zelfinzicht waardoor het perspectief om te (kunnen) functioneren toeneemt. • <i>Wie heeft eindverantwoordelijkheid/coördinatie (inbedding binnen de school).</i> De verantwoordelijkheid berust bij het klassenteam en de teamleider	
Rouwverwerking	
• <i>Wat doen we</i> Aanbieden van gesprekken op individuele basis • <i>Voor wie/welke leerjaren</i> Voor leerlingen in alle leerjaren • <i>Met welk doel</i> Bieden van ondersteuning en eventueel begeleiding na een overlijden • <i>Wie heeft eindverantwoordelijkheid/coördinatie (inbedding binnen de school).</i> De verantwoordelijkheid berust bij de mentor en de zorgcoördinator	
Examentraining:	
• het aanbieden van diverse modules van de examenvakken waar leerlingen zich verplicht op in moeten schrijven	

3.1.6 Ondersteuning van leerlingen met een lichamelijke, visuele of auditieve handicap

Wat	Kernachtige beschrijving
De school is fysiek toegankelijk voor leerlingen met een lichamelijke handicap (rolstoelvriendelijk).	De school beschikt over een lift die voldoet aan de keurings- en veiligheidseisen. Het gebouw is drempelloos en beschikt over een invalidentoilet.
Er is sprake van aangepaste (werk- en instructie)ruimtes.	De school beschikt over verschillende gespreksruimtes. We beschikken niet over aangepaste werk- en instructieruimtes. Indien noodzakelijk kan in overleg bepaald worden welke aanpassingen binnen de mogelijkheden liggen.
De school heeft hulpmiddelen beschikbaar voor leerlingen die dat nodig hebben.	De school beschikt op dit moment niet over speciale voorzieningen gericht op het omgaan met een specifieke handicap. Indien noodzakelijk kan in overleg bepaald worden welke aanpassingen binnen de mogelijkheden liggen.

4 Extra ondersteuningsmogelijkheden binnen onze school

Binnen onze school is een aantal ondersteuningsarrangementen mogelijk voor leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben, dan wij als school vanuit de basisondersteuning kunnen leveren. Deze arrangementen kunnen wij alleen als school realiseren met behulp van aanvullende middelen, menskracht of expertise van buiten onze eigen school.

Om de extra ondersteuningsbehoeften van een leerling of eventueel diens ouders te kunnen vaststellen, werken we conform de afspraken die zijn vastgelegd in het protocol "toewijzen ondersteuningsaanbod".

De samenwerking tussen school, ouders en leerling en de ketenpartners op gebied van onderwijs en/of zorg is daarbij een belangrijk uitgangspunt.

Indien de school van mening is dat er meer ondersteuning noodzakelijk is om de leerling te ondersteunen in diens onderwijs- en/of opvoedbehoeften, wordt in gezamenlijkheid bekeken welk ondersteuningsarrangement binnen de school kan worden geleverd.

Afhankelijk van het soort ondersteuningsarrangement wordt voor de leerling een ontwikkelingsperspectief of een integraal ondersteuningsplan onderwijs en zorg opgesteld.

Het ontwikkelingsperspectief is een document waarin wordt omschreven hoe dicht de leerling gestelde doelen kan benaderen en welke extra ondersteuning daarvoor nodig is, wat de te verwachten uitstroombestemming en het te verwachten uitstroomniveau zal zijn van de leerling en wat het onderwijsaanbod zal zijn om dat niveau te bereiken. Het ontwikkelingsperspectief beschrijft het 'wat' (wat zijn de doelen waar met de leerling naar toe wordt gewerkt; waar en waarom wijkt dat af van het basisprogramma). Over het ontwikkelingsperspectief wordt zorgvuldig overleg gevoerd tussen deskundigen binnen onze school, ouders en leerling en onze samenwerkingspartners.

4.1 Extra ondersteuning op het gebied van de leerontwikkeling

Leerwegondersteuning binnen het vmbo

1. Wat wordt geboden?

Afhankelijk van de hulpvraag van de leerling wordt per week gedurende een of meerdere lessen ondersteuning geboden. Plaatsing in een kleine groep wanneer door de school wordt vastgesteld dat dit in een individueel geval wenselijk is.

2. Voor wie/welke leerjaren?

Voor leerlingen die een beschikking LWOO hebben in alle leerjaren.

3. Met welk doel?

We voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling om deze een opleiding met een diploma te kunnen laten afronden.

4. Welke deskundigheid is aanwezig binnen het team?

Docenten zijn deskundig op hun vakgebied en kunnen hierdoor de leerling in een rustige leeromgeving ondersteunen.

Remediale hulp is binnen het team aanwezig. De decaan, mentor en zorgcoördinator maken eveneens deel uit van het team.

5. Welke aandacht en tijd wordt er vrijgemaakt voor een leerling?

Vanwege de kleine lesgroepen is er veel individuele aandacht voor de leerling. Als er meer individuele ondersteuning nodig is, wordt dit ingezet op basis van een handelingsplan en is er sprake van maatwerk.

6. Welke protocollen, aanpakken, programma's, methodieken en materialen heeft de school?

de aanpak is veelal individueel van aard; materialen bestaan meestal uit de betreffende lesmethoden.

7. Welke mogelijkheden heeft het schoolgebouw (inrichting)?

De school beschikt over de nodige ruimtes om in een rustige omgeving de leerling te kunnen ondersteunen.

8. Hoe werkt de school samen met ouders en onderwijs- en ketenpartners?

De mentor is het eerste aanspreekpunt voor ouders/verzorgers en de onderwijs- en ketenpartners. De zorgcoördinator ondersteunt, indien noodzakelijk, de mentor.

Time-in klas
1. Wat wordt geboden? In onze Time-in klas kunnen maximaal 12 leerlingen tegelijkertijd verblijven. Individuele aandacht, structuur en positieve feedback zijn de kernelementen. Er wordt gewerkt met een individueel handelingsplan. De verblijfsduur is in principe maximaal 3 maanden. In bijzondere situaties is een langer verblijf mogelijk.   2. Voor wie is het? Time-in klassen bieden overbelaste jongeren maatwerkgerichte ondersteuning op gedrag, onderwijs en aanvullende zorg. Hierdoor wordt het mogelijk om meer leerlingen met grotere problematiek binnen de eigen schoolse setting een aanbod te bieden, hebben deze overbelaste jongeren een grotere kans op het behalen van het vmbo-diploma en doorstroming naar een passende vervolgopleiding. De Time-in klassen zijn mede gericht op realisering van de VSV normen binnen de onderbouw (1%) en bovenbouw (4%) van het vmbo.   3. Wat is het doel? Het realiseren van gedragsverandering staat centraal. Doel van de plaatsing is het realiseren van gedragsverandering zodat een (perspectiefvolle) terugkeer naar de eigen klas mogelijk is.   4. Hoe bereiken we dat doel? De ondersteuning bestaat uit trainingen, gesprekken en het wegwerken van ontstane onderwijsachterstanden, uitgevoerd door de eigen Time-in docent(en) en ambulante begeleider en jeugdmaatschappelijk werker. Indien noodzakelijk wordt gebruik gemaakt van een gedragswetenschapper van het SWV of vanuit de ketenpartners voor het uitvoeren van specifiek (persoonlijkheids)onderzoek.   5. Welke protocollen programma's, methodiek en materialen worden gebruikt? Binnen de school is een programma- en methodiekbeschrijving aanwezig die aan ouders en leerling wordt verstrekt indien dit arrangement kan inspelen op de behoeften van de leerling. Plaatsing gebeurt in overleg met ouders en leerling.   6. Waar is de Time-in geplaatst? De Time-in klas is gesitueerd in een aparte ruimte van ons gebouw.   7. Hoe wordt samengewerkt met ouders en onderwijs- en ketenpartners? Bij de uitvoering van de Time-in klassen zijn betrokken: gespecialiseerde docenten van de eigen schoollocatie, SWV VO Delfland, Team Jeugd. Plaatsing in de Time-in wordt altijd ook met de ouders/verzorgers besproken.
Trainingen gericht op verbeteren van het executief functioneren
1. Wat wordt geboden? Deskundigheidstraining voor leerlingen en mentoren.   2. Voor wie/welke leerjaren? Voor leerlingen die moeite hebben met het: • onthouden van instructie;   • starten van een activiteit;   • organiseren en plannen;   • stellen van prioriteiten;   • doorbreken van gewoonten;   • focussen op de opdracht;   • vasthouden van de opdracht;   • temporiseren (tijd managen);   • herstellen van fouten (zelfreflectie).   Leerlingen uit de eerste en tweede klassen van de basisberoepsgerichte leerweg zijn hier het meest bij gebaat.   3. Met welk doel?   • Leerlingen leren hoe zij kunnen omgaan met executieve functies;   • Mentoren en docenten leren om te gaan met leerlingen die problemen hebben met executieve functies en hoe een docent deze leerling kan ondersteunen;   • Vergroten van de groep leerlingen waarbij de executieve functies in mindere of meerdere mate zijn verbeterd.   4. Welke deskundigheid is aanwezig binnen het team? Nadat vastgesteld is welke deskundigheid er gewenst wordt, wordt gekeken of we hier binnen het team over beschikken of dat we de deskundigheid van buiten de school moeten aantrekken.   5 De aandacht en tijd die het team kan vrijmaken voor een leerling? Nader vast te stellen.   6 De protocollen, aanpakken, programma's, methodieken en materialen die de school inzet. Nader vast te stellen.   7 De mogelijkheden van het schoolgebouw (inrichting). de school beschikt over de nodige ruimtes om in een rustige omgeving de leerling te kunnen ondersteunen.   8. De samenwerkingsrelaties met ouders en onderwijs- en ketenpartners. de mentor is het eerste aanspreekpunt voor ouders/verzorgers en de onderwijs- en ketenpartners. De zorgcoördinator ondersteunt, indien noodzakelijk, de mentor.
Begeleiding voor leerlingen met ASS-problematiek
1. Wat wordt geboden? Begeleiding voor leerlingen en docenten.   2. Voor wie/welke leerjaren? Voor leerlingen uit alle leerjaren.   3. Met welk doel?

Leerlingen competenties leren ontwikkelen in hun functioneren op school.

4. **Welke deskundigheid is aanwezig binnen het team?**

Een aantal docenten heeft ervaring met leerlingen met ASS-problematiek.

5. **De aandacht en tijd die het team kan vrijmaken voor een leerling.**

Dit is afhankelijk van de zorgbehoeften van de leerlingen en de aard van de ASS-problematiek.

6. **De protocollen, aanpakken, programma's, methodieken en materialen die de school inzet.**

Nader vast te stellen.

7. **De mogelijkheden van het schoolgebouw (inrichting).**

De school beschikt over de nodige ruimtes om in een rustige omgeving de leerling te kunnen ondersteunen.

8. **De samenwerkingsrelaties met ouders en onderwijs- en ketenpartners.**

De mentor is het eerste aanspreekpunt voor ouders/verzorgers en de onderwijs- en ketenpartners. De zorgcoördinator ondersteunt, indien noodzakelijk, de mentor.

Gedragstrainingen

1. **Wat wordt geboden?**

Rots- en watertraining.

2. **Voor wie/welke leerjaren?**

Voor alle leerlingen van de eerste klassen.

3. **Met welk doel?**

De rots- en watertraining is bedoeld voor leerlingen die willen leren om op een goede manier voor zichzelf te kunnen opkomen en voor leerlingen die gepest worden.

4. **Welke deskundigheid is aanwezig binnen het team?**

Voor het geven van de rots- en watertraining beschikt de school over een gekwalificeerde trainer.

5. **De aandacht en tijd die het team kan vrijmaken voor een leerling.**

De rots- en watertraining maakt deel uit van het curriculum en vindt plaats tijdens de reguliere lessen.

6. **De protocollen, aanpakken, programma's, methodieken en materialen die de school heeft.**

De training heeft een vastgesteld programma.

7. **De mogelijkheden van het schoolgebouw (inrichting)**

De school beschikt over de nodige ruimtes om in een rustige omgeving de leerling te kunnen ondersteunen. Veelal vindt de training plaats in een gymnastieklokaal.

8. **De samenwerkingsrelaties met ouders en onderwijs- en ketenpartners.**

Ouders/verzorgers worden geïnformeerd over de rots- en watertraining die hun kind krijgt aangeboden. De mentor is het eerste aanspreekpunt voor ouders/verzorgers en de onderwijs- en ketenpartners. De zorgcoördinator ondersteunt, indien noodzakelijk, de mentor.

Training studievoordigheden

Dit traject is voor de individuele leerling.

- De leerlingen van klas 3 vullen een vragenlijst in (actie mentor) en aan de hand van gesprekjes die de mentor voert, worden de leerlingen aangemeld voor de training. Uiteraard dienen mentoren contact met de ouders en de leerling gehad te hebben.
- Mentoren dragen ook leerlingen aan die een slechte werkhouding hebben en onvoldoende resultaten behalen.
- Een aantal leerlingen krijgt in klas 3 ondersteuning bij planning. Deze ondersteuning wordt los van de test aangeboden.

4.2 Extra ondersteuning op gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag

Coaching
Wat wordt geboden? Het programma van coaching duurt maximaal één jaar. Gestart wordt met wekelijks gesprekken tussen de coach en de leerling. Deze gesprekken vinden plaats op de school van de leerling. Gedurende het coachingstraject kan de frequentie van de contactmomenten worden teruggebracht. Aan het eind van het traject wordt de coaching afgebouwd en wordt de verdere ondersteuning overgedragen aan de mentor of andere begeleider van de leerling.
Voor wie? Sommige leerlingen hebben een meer persoonlijke begeleiding nodig dan wat de school kan bieden. De redenen daarvoor kunnen zeer uiteenlopend zijn. Moeite met de overstap van de basisschool naar het voortgezet onderwijs, moeite met planmatig werken, problemen bij het op een zinvolle manier invulling geven aan hun vrije tijd. Concreet gaat het om leerlingen die de overstap maken van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs en daar erg onzeker in zijn, vanwege kleine incidenten grenzen dreigen te overschrijden, waardoor het moeilijk wordt hen zonder extra maatregelen te handhaven op de school, weinig of geen inzicht hebben in eigen gedrag en handelen, slecht tegen kritiek kunnen en moeite hebben met autoriteit, veelvuldig verzuimen dan wel motivatieproblemen hebben, moeite hebben met het vinden van zinvolle vrijetijdsbesteding.
Met welk doel?   • Vergroten van inzicht in eigen gedrag en eigen handelen;   • Vergroten van de motivatie van de leerling;   • Verbeteren van de leerattitude van de leerling;   • Vergroten van keuzemogelijkheden;   • Leren zelf sturing te geven aan eigen handelen
De samenwerkingsrelaties met ouders en onderwijs- en ketenpartners. Coaching wordt uitgevoerd door onderwijspecialisten van het Expertiseteam van het SWV VO Delflanden of door extern ingekochte expertise. Indien noodzakelijk wordt nauw samenwerkt met ouders/verzorgers of ambulante hulpverlening. Aan het eind van het traject wordt de coaching afgebouwd en wordt de verdere ondersteuning overgedragen aan de mentor of andere begeleider van de leerling.
Gedragstrainingen
1. Wat wordt geboden? Training sociale vaardigheden   2. Voor wie/welke leerjaren? Voor leerlingen uit alle leerjaren.   3. Met welk doel? De training sociale vaardigheden is bedoeld voor leerlingen die moeite hebben met hun eigen emoties en gedrag.   4. Welke deskundigheid is aanwezig binnen het team? Nader vast te stellen.   5. De aandacht en tijd die het team kan vrijmaken voor een leerling. Dit is afhankelijk van de zorgbehoeften van de leerlingen en de aard van de problematiek.   6. De protocollen, aanpakken, programma's, methodieken en materialen die de school heeft. De training sociale vaardigheden wordt uitgevoerd door externe ingekochte expertise. Deze deskundigen maken gebruik van elementen uit diverse gedragsregulerende programma's waaronder een theoretisch gedeelte en oefeningen met creatieve en actieve werkvormen.   7. De mogelijkheden van het schoolgebouw (inrichting). De school beschikt over de nodige ruimtes om in een rustige omgeving de leerling te kunnen ondersteunen.   8. De samenwerkingsrelaties met ouders en onderwijs- en ketenpartners. De mentor is het eerste aanspreekpunt voor ouders/verzorgers en de onderwijs- en ketenpartners. De zorgcoördinator ondersteunt, indien noodzakelijk, de mentor.
Zelfcontrole
1. Wat wordt geboden? Training zelfcontrole.   2. Voor wie/welke leerjaren? Voor leerlingen uit alle leerjaren.   3. Met welk doel? De training zelfcontrole is bedoeld voor leerlingen die moeite hebben met het onder controle houden van hun emoties en gedrag.   4. Welke deskundigheid is aanwezig binnen het team? Nader vast te stellen.   5. De aandacht en tijd die het team kan vrijmaken voor een leerling. Dit is afhankelijk van de zorgbehoeften van de leerlingen en de aard van de problematiek.   6. De protocollen, aanpakken, programma's, methodieken en materialen die de school heeft. De training zelfcontrole wordt uitgevoerd door externe ingekochte expertise. Deze deskundigen maken gebruik van elementen uit diverse gedragsregulerende programma's waaronder een theoretisch gedeelte en oefeningen met creatieve en actieve werkvormen.   7. De mogelijkheden van het schoolgebouw (inrichting).

- De school beschikt over de nodige ruimtes om in een rustige omgeving de leerling te kunnen ondersteunen.
8. **De samenwerkingsrelaties met ouders en onderwijs- en ketenpartners.**
De mentor is het eerste aanspreekpunt voor ouders/verzorgers en de onderwijs- en ketenpartners. De zorgcoördinator ondersteunt, indien noodzakelijk, de mentor.

Vriendenprogramma

Training voor sociaalangstige leerlingen: VRIENDEN programma

Wat is het Vriendenprogramma?

Het Vriendenprogramma is gericht op de vroege preventie en behandeling van kinderen en jeugdigen met angstklachten. Het is gericht op het vergroten van de emotionele veerkracht en het zelfvertrouwen van kinderen en jeugdigen en het aanleren van vaardigheden om hun problemen op te lossen en moeilijke situaties aan te pakken. Dit beschermt hen tegen toekomstige stress.

Wat biedt het Vriendenprogramma?

Vrienden is een afkorting die staat voor: **Voel** je je bang, **Rust** en ontspan je lekker, **In** jezelf denken, **Eigen** plan maken, **Netjes** gedaan, **Doe** je oefeningen, **EN** rustig blijven. De letters van het woord vormen de bakens waarmee een angstig kind kan leren zijn angstgevoel onder controle te houden en niet in paniek te raken. Het programma geeft uitleg over angstgevoelens en leert kinderen vaardigheden zoals: het herkennen van lichaamssignalen van angst, ontspannings- en ademhalingsoefeningen, het vervangen van negatieve gedachten door positieve en helpende gedachten, probleemoplossende vaardigheden, het aanpakken van angstgevoelens middels een stappenplan en het uitbreiden van de sociale contacten. Het programma leert kinderen om angstsignalen van hun lichaam te herkennen en vaardigheden te ontwikkelen om met deze angsten om te gaan. Ze leren hun 'niet-helpende' negatieve gedachten om te zetten in 'helpende positieve' gedachten. Met deze vaardigheden kunnen ze zelf actief aan de slag om hun eigen angsten en problemen aan te pakken.

Programma

Het Vriendenprogramma is een cognitief gedragstherapeutisch protocollair programma voor de behandeling van angst en depressie bij jongeren (12 tot/met 16 jaar). Het kan individueel en in groepsverband worden ingezet. Uit efficiëntie overweging wordt de voorkeur gegeven aan groepsgewijze uitvoering van dit programma. Dat gebeurt in 10 bijeenkomsten.

Doelgroep

In elke klas zitten leerlingen met angstklachten. Het zijn veelal gevoelige, onzekere, verlegen kinderen die zo weinig mogelijk willen opvallen. Ze kunnen veel tobben over alles wat er mis zou kunnen gaan. Er is sprake van een stille lijdenslast bij deze kinderen. Ze willen niet anders zijn dan andere leerlingen en kunnen zich schamen voor hun angsten. Als deze angsten niet worden behandeld, is de kans groot dat ze leiden tot een angststoornis of depressie op volwassen leeftijd. Het is daarom belangrijk dat in aanleg aanwezige angst bij kinderen tijdig wordt gesignaleerd. Docenten spelen hierbij een belangrijke rol.

In principe heeft ieder kind baat bij het programma Vrienden. Ze leren er levensvaardigheden mee, zoals zich bewust worden van hun eigen negatieve gedachten en deze proberen te vervangen door positieve, waar ze in de loop van hun verdere leven veel aan kunnen hebben.

4.3 Extra fysiek medische ondersteuning

Naam arrangement

De school biedt geen extra specifieke ondersteuning zoals fysiotherapie, ergotherapie of motorische remediale hulp.

4.4 Ondersteuning in de thuissituatie

Jeugdmaatschappelijk werk	
1.	Wat wordt geboden? Jeugdmaatschappelijk werk
2.	Voor wie/welke leerjaren? Voor leerlingen uit alle leerjaren
3.	Met welk doel? In beeld brengen van gezinsproblematiek en de (mogelijk) hieraan gerelateerde problematiek van de leerlingen
4.	Welke deskundigheid is aanwezig binnen het team? Tijdens leerlingbesprekingen worden signalen betreffende leerlingen ingebracht en een plan van aanpak gemaakt waarna (mogelijk) jeugdmaatschappelijk werk wordt ingezet.
5.	De aandacht en tijd die het team kan vrijmaken voor een leerling. Dit is afhankelijk van de aard en ernst van de problematiek.
6.	De protocollen, aanpakken, programma's, methodieken en materialen die de school heeft. De zorgcoördinator meldt leerlingen bij jeugdmaatschappelijk werk aan in overleg met de mentor en/of de teamleider.
7.	De mogelijkheden van het schoolgebouw (inrichting). De school beschikt over de nodige ruimtes om in een rustige omgeving de leerling te kunnen ondersteunen.
8.	De samenwerkingsrelaties met ouders en onderwijs- en ketenpartners. Jeugdmaatschappelijk werk wordt uitgevoerd door externe ingekochte expertise.

4.5 Grenzen aan de ondersteuning

Helaas zijn er grenzen aan de ondersteuning die onze school kan bieden. Indien de onderwijs- en opvoedbehoeften van de leerling de mogelijkheden van onze basis- en extra ondersteuning te boven gaan, kunnen wij binnen onze school geen passende onderwijsplaats bieden. In overleg met ouders en leden van de toewijzingscommissie ondersteuningsaanbod wordt dan bekeken of deze leerling kan worden doorgeleid naar één van de scholen binnen ons samenwerkingsverband die de ondersteuningsmogelijkheden wel in huis heeft, dan wel dat een plaatsing in de bovenschoolse Flexvoorziening of het Speciaal Onderwijs voor deze leerling meer voor de hand ligt.

Een andere belemmering zou kunnen zijn dat te veel leerlingen zich aanmelden op de school, die gebruik willen maken van ons ondersteuningspakket. Ook dan is het mogelijk dat we contact opnemen met het Samenwerkingsverband om te zoeken naar andere oplossingen. **Organisatie van de onderwijs ondersteuningsstructuur**

4.5 Contactgegevens ten behoeve van de aansturing van de interne onderwijsondersteuning

	Naam en contactgegevens:	Naam en contactgegevens:	Naam en contactgegevens:	Naam en contactgegevens:
De aansturing van de interne ondersteuning en de daarbij behorende taken en verantwoordelijkheden zijn duidelijk vastgelegd binnen de school	Hr. C.L. Barto directeur mail: c.barto@sc-delfland.nl	Mw. A. Kuster Unitleider onderbouw Mail: s.kuster@sc-delfland.nl Dhr. M. Beets Unitleider onderbouw Mail: m.beets@sc-delfland.nl Dhr. J. Rombouts Unitleider Economie Mail: j.rombouts@sc-delfland.nl Dhr. M. Jansen Unitleider Techniek Mail: m.jansen@sc-delfland.nl Dhr. D. Rijnsdorp Unitleider Zorg en Welzijn Mail: d.rijnsdorp@sc-delfland.nl	Mw. H. ten Wolde zorgcoördinator mail: h.tenwolde@sc-delfland.nl	Mw. P. Frederiksz remedial teacher mail: p.frederiksz@sc-delfland.nl Mw. J. Koopman remedial teacher mail: j.koopman@sc-delfland.nl Hr. P. Neef rekencoördinator mail: p.neef@sc-delfland.nl
	taken/ verantwoordelijkheden	taken/ verantwoordelijkheden	taken/ verantwoordelijkheden	taken/ verantwoordelijkheden
	Eindverantwoordelijk voor het onderwijs op locatie. Vertegenwoordigt de sc Delfland binnen het SWV VO. Vaststellen zorgbeleid Beleggen en borgen ingezet (zorg)beleid binnen de organisatie.	Doorvertalen ingezet (zorg)beleid binnen de organisatie. Aansturing van de zorgcoördinator, remedial teacher, taal- en rekencoördinator.	Formulieren van zorgbeleid. Coördinatie en uitvoering van ingezet zorgbeleid. Aansturing van de leerling-begeleiders en de time-in. Samenwerken waar noodzakelijk met remedial teacher, taal- en rekencoördinator.	Aansturing van docenten (teams) als het gaat om ondersteuning van leerlingen binnen hun individuele leerproces. Coördineren van ingezet beleid op het gebied van reken- en taalbeleid.

4.6 Functionarissen binnen de school

Voor de ondersteuning bij het uitvoeren van de preventieve en (licht) curatieve interventies heeft de school de onderstaande deskundigheid in huis
Zorgcoördinator
Taalcoördinator
Rekencoördinator
Specialist ernstige lees- en spellingsproblemen/dyslexie
Specialist ernstige rekenproblemen/dyscalculie
Verzuimcoördinator
Vertrouwenspersoon
Leerlingbegeleider
Trainer faalangst/examenvrees
Decaan
Aandachtsfunctionaris kindermishandeling/huiselijk geweld
BHV-ers
EHBO-er

5.3 Contactgegevens eerste aanspreekpunt samenwerkende partners in onderwijs en zorg

	SWV VO	Team Jeugd	JGZ	Leerplicht
	Naam en contactgegevens:	contactgegevens:	contactgegevens:	contactgegevens:
Contactgegevens eerste aanspreekpunt externe deskundigenpool	SWV VO Delflanden Buitenhofdreef 8 2625 XR Delft tel.: 015 2855554 mail: info@swvvo-delft.nl Mw. J. Kurpershoek Begeleider Passend Onderwijs Mail: jkurpershoek@swvvo-delft.nl	Team Jeugd Delft Ezelsveldlaan 280 2611 DL Delft Tel.: 015 2608715 mail: info@ggz-delfland.nl	JGZ Zuid Holland West Nassaulaan 23 2628 GA Delft tel: 088 054 99 99 mail: info@jgzzhw.nl	ambtenaar leerplicht Delft postbus 111 2600AC Delft tel. (015) 2602331

5.4 Inzet van specialisten vanuit de expertisepool

De school werkt samen met specialisten vanuit het SWV en de ketenpartners als de ondersteuningsbehoeften van de leerling de eigen mogelijkheden van de school overstijgen

Extra ondersteuning op gebied van onderwijs

- Gedragswetenschappers SWV VO Delflanden
- Onderwijsspecialisten SWV VO Delflanden
- Specialisten vanuit cluster 1
- Specialisten vanuit cluster 2
- Specialisten vanuit cluster 3
- Specialisten vanuit cluster 4
- Extern aangestelde onderwijsspecialisten

Extra ondersteuning op gebied van opvoeding en hulpverlening

- Team Jeugd
- Medewerkers verslavingszorg
- Informele hulpverlening
- Medewerkers MEE Zuid-Holland Noord

Extra ondersteuning op medisch gebied

- Jeugdarts
- Jeugdverpleegkundige

Extra ondersteuning op gebied van veiligheid, verzuim en schooluitval

- Leerplicht van de gemeenten waar de leerlingen woonachtig zijn/ RMC-functionaris
- Politie Haaglanden
- Gemeente Delft

Onze school werkt tevens samen met:

- Loopbaancentrum ROC Mondriaan college

5 Samenwerking

Binnen ons samenwerkingsverband en voor onze school geldt
De school werkt binnen het samenwerkingsverband samen aan een effectieve ondersteuningsstructuur
De school is op diverse niveaus vertegenwoordigd binnen het samenwerkingsverband.
Het schoolondersteuningsprofiel voldoet tenminste aan het overeengekomen niveau van basisondersteuning.
De school concretiseert en operationaliseert het onderwijs- en zorgbeleid, binnen de kaders van het schoolondersteuningsprofiel.
De school komt de werkafspraken na die zijn vastgelegd in het schoolondersteuningsprofiel.
De school levert een actieve bijdrage aan het versterken van de onderwijszorgstructuur binnen de schoollocatie en tussen de schoollocaties in het samenwerkingsverband VO Delflanden.
Het schoolondersteuningsprofiel van de school maakt deel uit van een dekkend regionaal aanbod aan onderwijsondersteuning.
De school informeert jaarlijks het samenwerkingsverband over het rendement van de geboden ondersteuning en begeleiding.
De school legt jaarlijks verantwoording af over de besteding van de toegekende ondersteuningsmiddelen.

6 Kwaliteitsbeleid op gebied van zorg en ondersteuning

Voor onze school geldt
De school voldoet aan de indicatoren in het waarderingskader van de Inspectie.
De school formuleert doelen voor het ondersteuningsaanbod binnen de school en beschrijft hoe zij die doelen wil realiseren.
De school heeft de medezeggenschap op het schoolondersteuningsprofiel conform de WMR geregeld.
De school registreert welke ondersteuning en begeleiding zij aan leerlingen met (extra) onderwijs- en/of opvoedbehoeften bieden.
De school evalueert met leerling en ouders de inzet en de opbrengsten van de ondersteuning en begeleiding aan de hand van het handelingsplan/ontwikkelperspectief.
Het rendement van de genomen ondersteuningsmaatregelen wordt bewaakt door de zorgcoördinator onder eindverantwoordelijkheid van de directie.
Rapportage over het rendement vindt plaats volgens een binnen de school vastgesteld format.
De school evalueert jaarlijks de effectiviteit van de ondersteuningsstructuur.
De school evalueert jaarlijks met de kernpartners de inzet en opbrengst van de ondersteuning en begeleiding.
De school evalueert jaarlijks of de ondersteuningsmiddelen goed zijn ingezet.
De school gebruikt de evaluaties van effectiviteit en rendement als basis voor een bijgestelde werkagenda en/of schoolondersteuningsprofiel.

7 Jaarwerkplan 2019 – 2020

Ontwikkelpunten, doelen, ambities met betrekking tot de intake en plaatsingsprocedure

1. Verbeteren plaatsingsprocedure door betere afstemming met de procedures in omliggende gemeenten.

Ontwikkelpunten, doelen, ambities met betrekking tot het leerlingvolgsysteem

1. Privacy Protocol afstemmen op de nieuwe AVG.

Ontwikkelpunten, doelen, ambities met betrekking tot het mentoraat

1. Aanbieden van een mentorentraining voor startende collega's.

Ontwikkelpunten, doelen, ambities met betrekking tot de ondersteuning op didactisch/cognitief gebied

1. Docenten verder bekwamen in het leveren van maatwerk binnen de klassensituatie.

Ontwikkelpunten, doelen, ambities met betrekking tot de ondersteuning op sociaal-emotioneel gebied en gedrag

Ontwikkelpunten, doelen, ambities met betrekking tot de extra ondersteuning in samenwerking met de partners in onderwijs en zorg

1. Maken van afspraken over de doorgaande leerlijn po-vo. Versoepelen van de overstap van po naar vo.

Ontwikkelpunten, doelen, ambities met betrekking tot de samenwerking

1. Uitbreiden - en onderhouden van contacten met bedrijven/instellingen.

Ontwikkelpunten, doelen, ambities met betrekking tot het kwaliteitsbeleid in de zorg

1. De school evalueert jaarlijks de effectiviteit van de zorgstructuur en gebruikt de conclusies voor het bijstellen van het schoolondersteuningsprofiel.
2. Jaarlijks bijwerken van de gegevens in Vensters voor verantwoording.